

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 34-5 (854-5) XXIII m. (15 ct.) MONTREAL, 1963 m. RUGPJŪČIO-AUG 21 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Vienas totalizmas jau griuvo

- Trockininkai eina su kinais
- Vietnamo budistai protestuoja
- Naujoje Afrikoje painiavos
- Nikita stiprina Kubos Fidel

Atsilikimas, koks yra daugely tautų, trukdo bendrąją pažangą ir gimdo kitus pažangos stabdžius - diktatūras.

Diktatūros įsigali kaip tik tada, kur kultūrinis žmonių masių lygis yra žemas, kur masės dar tamsios. Kaip tik tada

**DABAR DIKTATŪROS
KURIASI NAUJOSE
AFRIKOS VALSTYBĖSE,**

kur lengva yra sudaryti as mens - valdovo - kultą, nes tamsios masės jį laiko beveik Dievu. Tokia būseną yra ir Rusijoje. Todėl Rusijos okupuotiems kraštams ypač yra sunkus gyvenimas, nes okupantas yra žemo kultūrinio lygio, ir negali suprasti kultūringesnių tautų reikalavimų.

Alžyre, kaip pranešė pasi traukęs iš parlamento pirmininko pareigų Abbas, nesveikiai vystosi valdymas, nes įsigali diktatūra.

Kongė, atgavusiam laisvę iš Prancūzijos, taip pat.

Ghanoje būseną ne geresnė.

Indonezijoje Sukarno jau keli metai kai išvaikė parlamento ir valdo diktatoriškai.

Egipte Nasser, pašalinęs karalių, pats tapo jei ne karalium, tai diktatorium, kurio ne norėdamos pripažinti.

**ARABŲ VALSTYBĖS
NEGALI SUKURTI
ARABŲ SĄJUNGOS.**

Visi suminėti kraštai ir dar daugelis nesuminėtų, yra neišsivystę kraštai ir kenčia nuo diktatūrų, kurios kenkia normaliam jų išsivystymui, nes diktatūros, būdamas savo esme savanaudiškos, nesudaro progresui sąlygų.

**RUSIJĄ JAU ARTI 50 ME
TŲ KAI KENČIA NEDA
TEKLIS IR SMURTĄ,**

pergyvenusi baisų Stalino kulti to žiaurumų laipotarpį.

Ir šiaip jau atsilikęs Rusijos kraštas, diktatūros dar daugiau stabdomas natūraliai vystytis ir eiti pažangos keliu. Diktatūrų nelaimė, kad neturi kelio atgal, o pirmyn eiti negali.

**KOMUNISTAI PRADĖJO
TARPUSAVES KOVAS,**

kurios, nežiūrint Chruščiovo optimizmo ir vilčių, kad tai yra „pasirokavimas draugų“, ne tikta nesiliauja, bet eina dar aštryn, ir jau komunistus padalino į dvi stovyklas.

Rusai apkaltino kinus, kad **KINAI ARTINASI PRIE
TROCKININKŲ,**

kurie jau buvo užmirstami. Trockininkai gi tikrai atsi gauna ir kaip tikta dedasi su Kinijos komunistais.

Kinijos komunistai, nors rusai labai norėtų taikos, rusus puola. Rusai gi, neužsileidžia kinams.

**RUSAI KALTINA KINUS
NORU SAVO ITAKON
PAIMTI AFRIKĄ**

ir pastangomis nuvertinti bal tąją rasę, iškeliant geltonosios pirmavimą ir dominavimą. Taigi komunistų tarpusavio si dūrimas yra rimtas ir nero

das linkimo į susitarimą.

Linksmiau dėl to darosi, nes šis faktas, kad

**SUGRIUVO VIENAS
STIPRIAUSIŲ TOTALIZMŲ**

komunistinis, itaigojęs neabejotiną savo stiprybę ir nesu griaujamą pastovumą. Tai drauge smūgis ir kitiems totalizams.

Karas gresia Mažajai Azijai, nes

**SIRIJOS PASIENY SU
IZRAELIU ĮVYKO
SUSIŠAUDYMAS.**

Sirija kaltina Izraelį ir įspėja kitus arabus, kad Izraelis provokuojas karą. O Izraelis teigia, kad prie sienos tikrai nukauti 3 siriečiai, bet kad jie demilitarizuotoje zonoje darė draudžiamus veiksmus. Karo greičiausia nekils, bet aliarmas sukeltas.

**ANGLIJOJE BANDITUS
PAGAVO**

Netoli Anglijos sostinės gauja banditų buvo sustabdyti pašto traukinį ir iš jo pagrobė apie 7 milijonus dol. pinigų. Bet Anglijos policija banditus susekė ir daugumą jų jau išgaudė. Pas juos rado ir pagrobų pinigų, kuriuos jie, kaip pasirodė, jau buvo spėję pasidalyti.

KITOS NAUJIENOS

— Salazaras pareiškė, kad Portugalija savo kolonijas Afrikoje gins visomis jėgomis, bet tai greičiausia tikta „sparuoti žodžiai“.

— V. Vokietija, pasirašydama Maskvos sutartį, paskelbs pareiškimą.

— Chruščiovas lankysis Kuboje, stiprinti Castro prieš Ameriką.

— Vatikanas organizuoja Taikos Fondą, mirusio Popiežiaus Jono XXIII atminčiai.

— JAV išduoda Venecue lai buv. diktatorių Perez Iminez, su sąlyga, kad jo nežudys.

— Žemės drebėjimas paskartojo Skoplėje ir naujas įvyko Nepale, kur nugriuvo dalis Himalajų kalno ir užmušė 200 žmonių.

— Vietnamo budistai pasisuntė protesto laiškus Popiežiui, JTO ir JAV prezidentui, kad katalikai juos persekioja.

— JAV karinės viršūnės pritarė Maskvos sutarties ratifikavimui.

— Kinijos komunistai pro pagandinius atsisaukimus į Rusiją pradėjo siųsti ryžių maiše liuose.

— Kinų komunistai apkaltino rusus kad apgavo — nete sėjus pažado suteikti atominių paslapčių.

— Kennedy pasidžiaugė Sąjungos už progresą organizacijos veiklos pasekmėmis.

— 200 nekrasovų sentikių, iš Rusijos, keliolika metų gyvenusių Turkijoje, persikėlė į JAV.

— Erenburgas Leningrade rašytojų suvažiavime pasisakė už Vakarų Rašytojų kūrinį leidimą.

— JAV pastatė didžiausią pasaulyje transportinį lėktuvą, kurį paleido Kennedy, paspaudęs mygtuką.

KAS NAUJA KANADOJE

ISKILMINGAI PRADĖTI PASAULINĖS PARODOS
MONTREALY PARUOŠI MO DARBAI
dalyvaujant federaliniam ir provincijos ministeriam
pirmininkam.

Energingas ir veiklusis Montrealio meras Jean Drapeau savo atsiėkė, pergalingai eidamas per visas kliūtis. Jis Montrealiui padarė daugiau, negu rinkimų metu žadėjo. Pasaulinės parodos, kuri Montrealiui duoda pirmenybę prieš visus Kanados miestus, jis ne žadėjo, bet suprojektavo ir dabar jau jokių abejojimų nėra, kad Pasaulinė paroda 1967 metais, kada Kanada švęs 100 metų federacijos, Montrealy tikrai įvyks.

Praejusią savaitę šv. Elenos saloje oficialiai pradėti parodos paruošimo darbai. Iškil mės meras J. Drapeau buvo pakviestas federalinį pirmininką Lesterą Pearsoną ir provincijos pirmininką J. Lesage, kurie atidaryme dalyvavo ir pasakė kalbas. Faktiniai darbai jau gerokai pavartyti pirmyn.

**PASIRUOŠIANT PASAULI
NEI PARODAI**

Montrealio miesto savivalbė nutarė pailginti požeminio traukinio liniją penkiomis myliomis. Linija sieks kairįjį upės krantą ir per Elenos ir Notre Dame salas, kurioms aptarnauti linija ir vedama, ji apačia upės sieks Longueil, sujungdama užupį greito susisiekimo traukiniu su visu miestu.

Be to, miestas Canadian Vickers firmoje užsakė 279 tam požeminiam traukiniui vaگونų ir atsarginių dalių, viso už 45,545,218 dol.

Tokiu būdu Montrealio požeminis traukinys tuo tarpu turės 15 mylių ilgumo ir jo patatymas atsis 178,770,000 dolerių.

**STATO TREČIĄ ATOMINĘ
ELEKTROS JĖGAINĘ**

Ontario provincijos ūkinio vystymo ministeris R. Macaully pranešė, kad provincijos vyriausybė susitarė su Ontario Hydro ir Atomic Energy of Canada pastatyti trečiąją atominę elektros gamybos stotį. Tai jau trečia tokia stotis. Pirmoji pastatyta Rolphstone, ant ra baigiama statyti Point Douglas ir dabar bus statoma trečia, kuriai vieta dar nepaskelbta. Iš trijų stotijų bus gaunama per 2 milijonai kilovatų energijos.

CHICAGOS NAUJIENOS

DEIMANTINĖ — 75 METŲ LIAUDININKŲ S-GOS
SUKAKTIS

bus atžymėta visuotiniu suvažiavimu, kuris organizuojamas šių metų spalio mėnesio 12 ir 13 dienomis didžiajame New Yorko mieste. Suvažiavimo reikalais kryptis į Henriką Blažą, 2621 East 27-th Street, Brooklyn 35, N. Y., USA.

VARPININKŲ FILISTERIŲ
draugija lapkričio 16 d. B. Pakšto svetainėje, Čikagoje, ruošia Varpininkų balių. Bus įdomi programa ir šokiai.

**JAV LIETUVIŲ FONDAS
EINA PIRMYN**

Po pirmojo L. Fondo skaitlingo suvažiavimo, po didin

●Ontario provincijos parlamento rinkimai paskelbti rugsėjo 25 dieną.

**LESAGE PERTVARKĖ
SAVO KABINETĄ**

J. Lesage į savo kabinetą įvedė tuo tarpu vienintelį anglą. Tai yra Kanados ir Montre alio biržos pirmininkas Eric Kierans, kuris nutarė pereiti į politinį veikimą. Kierans jau prisaikdintas kaip pajamų ministeris. Kierans pagarsėjo tuo, kad būdamas liberalas, f deralinį liberalų finansų min. Gordoną smarkiai sukritikavo, pasisakęs prieš jo projektą apdėti svetimą kapitalą mokesčiais, dėl ko Gordon turėjo savo sumanymo atsisakyti.

Tuo pačiu ypu Lesage pertvarkė visą kabinetą: Lapal paskirtas kultūros min., R. Hamel — teisingumo min., C. Fortin darbo.

Montreal, P.Q.
**„LITO“ ATOSTOGOS JAU
BAIGĖSI**

ir abu skyrėsi dirba normalio mis valandomis (žiūr. skelbimą).

**JULIJIEJINĖ JAV IR
KANADOS LIETUVIŲ
SKAUTŲ STOVYKLA**

Camp Child, apie 12 mylių nuo Plymouth, Mass., 3A keliu link Cape Cod. Iš Montre alio dalyvauja 22 ir kapelionas St. Kulbis.

Sekmadienį stovykla jau buvo pilna stovyklaujančių iš visų JAV ir Kanados vietovių. Atidarymo dieną oras buvo gražus ir nuotaika buvo puiki. Stovykla truks dvi savaites. Užsidarys rugsėjo 1 d. Tai die nai Montrealio skautams parvežti reikia mašinų. Kas gali, prašomi paskambinti V. Žižiui arba J. Piečiūčiui. Kas nuvyks parvežti skautų, turės malonumą dalyvauti iškilmingame stovyklos uždaryme.

**NEPRIKLAUSOMA
LIETUVA**

atostogaus nuo rugpjūčio 24 iki rugsėjo 1 dienos ir tą savaitę laikraštis neišeis.

**PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMAS,
LIETUVIŲ DIENOS,
drauge ir Kanados šių metų lietuvių diena.**

Rugpjūčio 30 — rugsėjo 1 dienomis Toronte šiemet įvyks ta antrasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba Seimo susirin kimo dienas paskelbė Lietuvių Dienomis.

Lietuvių Dienos įvyksta to mis pat Darbo dienos savaitgalio dienomis, kaip kad kasmet to mis dienomis Kanados lietuvių ruošia lietuvių Dieną. Tai gi šių metų lietuvių skelbiamos Dienos vieton įvyksta Lietuvių Dienos, kurios sutampa su Kanados Lietuvių Diena — laiku ir apimtim, net plačiau ir giliau, nes to mis Lietuvių Dienomis Toronte vyks ta ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas. Tai porga visiems Kanados lietuviams šiemet suvažiuoti į Torontą ir ne tikta dalyvauti Lietuvių Dienose, kurių programa ne kiek ne mažesnė, negu tradicinės Lietuvių Dienos, bet dar didesnė, turtingesnė ir įvairesnė, nes susidaro proga visiems lietuviams ne tikta dalyvauti Lietuvių Dienose, bet ir dalyvauti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime, į kurį visi lietuvių kviečiami, prašomi ir laukiami.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Dr. Juozas Sungaila.

Seimas yra visų lietuvių reikalas ir jo dienotvarkėje keliamieji klausimai yra visų lietuvių reikalas, kuris visus lietuvius tiesiogiai liečia. Kaip būtų gražu, jeigu visi lietuvių ne tikta torontiečiai, bet ir visi atvykę į Lietuvių Dienas, kad dalyvautų ir Seimo posėdžiuose.

Taigi,

**SVEIKINAME ANTRĄJĮ PASAULIO LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS SEIMĄ, SVARSTANTĮ ESMINIUS
LIETUVYBĖS, LIETUVIŲ TAUTOS ISSILAIKYMO IR
LIETUVOS IŠLAISVINIMO IŠ RUSIJOS OKUPACIJOS
KLAUSIMUS IR LINKIME SEKMĖS DARBUOSE.**

**TAIPGI SVEIKINAME VISUS LIETUVIUS, KURIE
ATVYKO Į LIETUVIŲ DIENAS IR DALYVAUJA
SEIMO POSĖDŽIUOSE, GYVAI DOMĖDAMIESI SAVO
IR TĖVYNĖS REIKALAI.**

PASAULIO LIET. DIENŲ IR P. L. B. SEIMO PROGRAMA
PLB Seimo informacija Nr. 4

- Penktadienį, rugpjūčio 30 d., Prisikėlimo salėje
- 10 val. atidarymas - invokacija ir atidaromoji kalba.
- 10.15 prezidento sudarymas, seimo darbo reguliavimo priėmimas, darbotvarkės priėmimas, komisijų sudarymas.
- 10.45 sveikinimai žodžiu.
- 11.15 P. L. B. valdybos pirmininko ir Kultūros Tarybos pirmininko pranešimai, pranešimai iš atskirų kraštų, paskaitos.
- 2 val. Pietūs Prisikėlimo parapijoje.
- 3 val. Spaudos parodos atidarymas.
- 3.15 Pranešimas — Organizacinė PLB padėtis ir siūlomi pakeitimai (S. Barzdukas). Po to diskusijos dėl visų pranešimų.
- 5 - 6 Pranešimas — Lėšų telkimas (J. Jasaitis). Diskusijos.
- 8 val. Literatūros vakaras ir piano recitalis (A. Kuprevičius).
- Šeštadienį, rugpjūčio 31 d., Prisikėlimo salėje
- 9 val. Pranešimas — Petición Jungt. Tautoms (J. Kardelis). Diskusijos.
- 9.30 Pranešimas — PLB vaidmuo Lietuvos laisvinimo darbe (J. Matulionis). Diskusijos.
- 12 val. PLB konstitucijos papildymai bei pakeitimai.
- 1 val. Pietūs šv. Jono Kr. parapijoje.
- 2.30 Pranešimas — Jaunoji karta ir lietuvių išlaikymas (J. Adamkavičius). Diskusijos.
- 3.30 Pranešimas — Padėtis Lietuvoje (V. Vaitiekūnas).
- 4.15 Komisijų pranešimai ir PLB valdybos rinkimai.
- 7 val. Didysis pobūvis. Club Kingsway.
- Be to, šeštadienį vyks sporto rungtynės.
- Sekmadienį, rugsėjo 1 d.
- 9 v. r. evangelikų pamaldos Išganytojo bažnyčioje.
- 1.30 R. katalikų pamaldos Toronto arkivyskup. katedroje.
- 3 val. Meno parodos atidarymas. O'Keefe salėje.
- 3.15 Akademija: baigiamoji paskaita — Lietuvių tautos likimas laiko ir istorijos perspektyvoje (S. Sužiedėlis), rezoliucijų skaitymas, naujosios PLB valdybos pristatymas ir pirmininko žodis.
- 4 val. Garbės svečių (kelių) sveikinimai angliskai. Koncertas, kaip anksčiau skelbta.
- 9 val. Baigiamasis banketas. Prisikėlimo salėje.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

**NAUJA JAUNIMO GRUPĖ IŠGABENTA Į SOVIETIJOS
STATYBAS**

Liepos 31 d. iš Vilniaus geležinkelio stoties į Sovietijos statybas išgabenti 29 jaunuoliai. Kaip paprastai, stotyje buvo surengtos išklmės, kur kalbėjo Komjaunimo organizacijos atstovai, gi per radiją ir spaudą skelbta, kad iškeliavu

šių nuotaika buvosi pakili... Tuo būdu geri specialistai, reikalingi Lietuvoje vykdomiems darbams, tariaami savano riskai gabenami į Kazachstaną ir kitas tolimas sritis. Tai vie na lietuviškojo jaunimo trėmi mo ir rusinimo priemonių. E.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For loyalty to Canada!
Už ištikimybę Kanadai! For liberation of Lithuania!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDZIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika ..\$ 5.50 America & S. America \$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00 Other Countries ...\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Linkėjimai

ANTRAJAM PASAULIO LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS SEIMUI,visus pasaulio lietuvių vienijančios organizacijos
vyriausiam organui.

Kiekviena lietuvių išeivijos karta, kur ji galutinai beatsi dūrė — ar Anglijoje, kuri vie na pirmųjų, kaip Lietuvai arti moji, buvo lietuvių susitelki mo vieta, ar iš ten persimetusi į Kanadą ir Jungtines Ameri kos Valstybes, ar, vėliau, Aus tralijoje, ar pagaliau Pietų Amerikos valstybėse, — kiek viena jų išeivijos gyvenimui yra davusi ką nors nauja, ką nors kūrybinga, ką nors savai minga. Pabrėžtina, kad kiek viena karta yra įnešusi naują gera, naują pozityvą, naują kūrybingą. Ir kiekvieną naują išeivijos kartą mes dabar, jau iš istorinės perspektyvos, iš objektyvumo sąlygas duodan čio laiko nuotolio, galime pa sveikinti atliktus savo lietuviš ką kultūrinį įnašą išeivijos lie tuvių gyvenimam.

Paskutinioji Lietuvos išeivi jos karta, spontaniškai gau siausia, vadinamoji „dipukų“, kaip sovietinės Rusijos genoci do pasekmė, karta, kuri po Antrojo pasaulinio karo užlie jo visus kontinentus, išeivijos gyvenimam yra įnešusi ypač daug nauja. Bet vienas pozity viausių jos įnašų išeivijos gyve niman yra neabejotinai Pasau lio Lietuvių Bendruomenės or ganizacija, nes ji išeivijai davė beveik tobulai gerą organizaci nį pagrindą, kuris visus lietu vius, be jokių įsitikinimų skir tumų, jungia į visą žemės rutu lį apimančių pozityviai kompakt inį junginį, kas lietuvių išsilai kymuisi ir jų kultūros puoselėji mui ir kėlimui yra būtina sąly ga. Neminint, šia proga, kito kio kultūrinio įnašo, tai yra svarbiausia ir reikšmingiausia, kas ir svarbu konstatuoti.

Bendruomenės organizacija tačiau dar nėra išbaigta. Kai kuriose šalyse dėl įvairių prie

žasčių ji net tinkamai nėra susi formavusi ir tebesilaiko savotiš ko surogato pavidale. Priežas čių yra įvairių: partinių, srovi nių, asmeninio arba organizaci nio savanaudiškumo pobūdžio, net ambicijų ir net konfesinių. Tuo tarpu faktinai Bendruo menė niekam nekenkia ir vi sus lygiai vertina bei traktuo ją. Bendruomenė savo esme džiaugiasi kiekvienu organi zuotu darbu bei veikla ir todėl yra kiekvienos pozityviai vei kiančios organizacijos bendra darbė ir rėmėja. Nežiūrint to iš eivijoje dar yra tiek nepakan kamo sąmoningumo, kad ne pritarimas ir net tyčiomis ken kimas jai dar neišgyventas. Ir Pasaulio Lietuvių Bendruome nės Valdybai visų pirma yra uždavinys tai pašalinti.

Pasaulio Lietuvių Bendruo menės Seimas, kaip vyriausis Bendruomenės organas, pada rys svarbiausį, esminį ir pag rindinį uždavinį, jeigu visu sa vo autoritetu paveiks visų kraš tų lietuvių, kur dar nėra tobu liau, pagal Lietuvių Chartą, su siorganizavusių Bendruome nių, kad jos po šio Seimo susi organizuotų pagal Lietuvių Chartos principus ir tvarką. Tai yra svarbiausia.

Be to, tose šalyse, kuriose kad ir yra Bendruomenės orga nizacija, bet ji neapima visų lietuvių bei jų veikiančių or ganizacijų, — kad visos lietu vių organizacijos būtų pritrau ktos prie Bendruomenės ir kad visi lietuviai didžiaja savo dauguma ir Bendruomenę bū tų įjungti. Nes vienybėje—ga lybė.

Tai ir yra mūsų nuosirdžiaus sis Antram Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimui linkėji mas.

J. Kardelis.

Pasikalbėjimai

PASAKOJA APSILANKĘ LIETUVOJE

Kanados lietuvių komunistų arba artimai prie jų esančių, grupė (ne komunistų rusai ne išileidžia) bene 18 asmenų lan kėsi Lietuvoje neva kaip turis tai. Montrealiečiai rugp. 15 d. pasipasakojo savo ispūdžių.

Reikia pasakyti, kad jie ne gali būti objektyvūs, nes, vie na, jie yra angažuoti vienos partijos ir, antra, jie neišgyve nę Lietuvoje nepriklausomy bės laikų ir okupacijų, jie ne žino, kas Lietuvoje buvo pa daryta nepriklausomybės lai kais ir kas sugriauta sovieti nės ir nacinės Lietuvos okupa cijos laikais. Bet iš jų objekty vumo niekas ir nereikalavo. Labai svarbu, kad kuris iš jų nuosirdžiau papasakotų savo ispūdžių. Toks buvo vieninte lis iš jų p. Adakauskas. Tiesa, ir jis sovietinius šurkštumus apėjo aplinkui, bet vis dėlto jų pasakojime, nors ir paaran žuotame partijos, buvo nuosir dumo ir didesnio atvirumo. Už tai jam tenka padėkoti.

Trumpai peržvelkime, kas ką pasakė, pirmininkaujant J. Lesevičiui.

P. Paragis, oficialus ekskur sijos vadovas (faktinis p. Vil kelis) padarė trumpą įžangą. Vėliau, atsakydamas į klausi mą, kodėl už kiekvieno lietu vio pareigūno nugaros stovi ru sas, jis atsakė tokių nematęs. (Mes tai žinome iš oficiozo „Tiesos“).

P. Mikulienė teigė, kad jos pažįstami gyvena gerai, o jos brolis ir giminaitis su žmona, abu gydytojai, jau 12 metų kai turi tarnaitę.

P. Virbalas, statybininkas, pasakojo, kaip Lietuvoje stofo mi namai. Technika esanti sa votiška — masinė ir blokinė, taip kad namų statyba vyks tanti labai greit. O jeigu Lietu voje, miestuose, trūksta žmo nės namų, tai esą todėl, kad, viena, į miestus veržiasi iš kai mų žmonės ir, antra, tie Lietu voje padaryti namų blokai, na mų dalys, kurias reikia tikrai sugvintuoti ir namas jau gata vas, — išvežami į Latviją. Es ti ją ir kt.

P. Strelionė kalbėjo, kad Lietuvoje labai gražu ir gera. Ką sakiusi, ji apsisukdama tą pat kartojė. Bet apsilankiusi kolūkyje ir pasikalbėjusi su sa vo artimaisiais, įsitikinusi, kad jie kolūkyje dirbti nenori. Sako, čia ne mūsų ir mes nedirbame, bet tikrai laiką pra leidžiame, ir geriau pakombi nuojame. Ji savo gimes už tai barusi, bet jų neitkinusi. Sako — nenorime dirbti!

P. Vilkelis jau iš partinės kertės matymo kalbėjo ir atsa kinėjo į klausimus. Iš jo pasa kojimo, daugiau nušviečiant ekskursijos eigą, kuri įdomi pa tiems ekskursantams, mums buvo įdomiau išgirsti, kaip jis Trakuose užgules Paleckį ir su juo pradėjęs kovą: „pradėjo me statyti reikalavimus“, — jis sako. Girdi, mes nenorime važinėti į Rygą ir kitur, nes no

rime aplankyti tėviškes. Kova buvusi nelengva, bet jie vis dėlto laimėję apsilankymą tė viškėse. Ir jis papasakojo, kad į jo tėviškę, prie Lenkijos sienos, suvažiavę visi broliai, kurių du gyvena mieste, o vie nas kolūkyje. Ir broliai tarp sa vęs pradėję ginčus: miestiečiai teigė, kad kolūkiečiai geriau gyventi, o kolūkietis teigė, kad miestiečiams geriau. Jų ginčai buvę karšti. „Ir broliai pradėjo bartis“, — sako p. Vil kelis. (Iš to matyti, kad visų gyvenimas „geras“). Kodėl kolūkiečiai nenori dirbti, iš brolių pasisakymų paaiškėjo: „Ne mano ir nenoriu dirbti“... O jo vienas brolis esąs kolūkio brigadininkas, tai, žinoma, kad jis žino, kodėl kolūkiečiai nenori dirbti. „O 60 arų išdirb ta, net juoda“, — sako Vilke lis. Ir to kolūkiečiui užtenka pragyventi. (Faktinai daug daugiau, negu užtenka, nes tie sklypeliai ir valstybei daugiau duoklių atiduoda, negu visų kolūkių žemės, ir už tuos 60 arų dar mokesčiai dideli sumo kami). Bendrai, Vilkelis pri pažįsta, kad Lietuvos žmonių gyvenimas nepriylgsta Kana dos žmonių gyvenimo, bet, sa ko, bus geriau, nes gyvenimas stovįs teisingame kely... (Tuo tarpu pirmajai kanadiečių eks kursijai pats Paleckis sakęs, jog kolūkinimas buvusi didžia usia klaida).

Iš Vilniaus vykę Kaunan ir apsisotę Elektrėnuose, elekt ros stoty, kurios galingumą p: Vilkelis nepaprastai iškėlė, kai iš „Tiesos“ mes tiksliau žino me jos galingumą. Jo teigi mas, kad iš Elektrėnų elektros energijos užtekėję visai Lietu vai, neturi realaus pagrindo. Žinoma, ekskursijai rodė ir aiš kino IX fortą ir Panerius, ku rie pažymėti nežmoniškais žia urumais, žmonių žudynėmis. Dipukai tą žino, nes jų pačių daugelis buvo ant tos bedug nės kranto ir nacių ir rusų bol ševikų okupacijai siaučiant).

P. Vilkelis stotęs Paleckiiui klausim: ar ne per daug krei piama dėmesio industrijai, kad apleidžiamas kaimas, Jam esą atsakyta, jog kolektyvizuo jant ūkius, prirėkę technikos, mašinų, tod. l tekę imtis indus trijos. (Bet tame nėra tiesos, nes Lietuvoje žemės ūkiui ma šinos negaminamos). Vilkelis pabrėžė apartamentinį staty bos būdą Lietuvoje, bet Lietu voje būtų vis dar trūksta. (Fa ktinai ne būtų, bet kambaryų, nes butus turi tik sovietiniai ponai, o eiliniai darbininkai gy vena turėdami tik pat po vieną kambarį, o daugelis ir po dvi šeimas viename kambaryje).

P. Vilkelis, paklaustas apie tėvų ištrėmimą į Sibirą, atsakė, kad buvo ištrėmti ne tik tie vai, bet ir du broliai. Kodėl? — Sako, brolis buvęs mokyto jas ir užsiągažavęs vokiečia ms (kas yra nesąmonė), o tē vai buvę ar įskūsti ar kažkas neaišku. Brolis vienas dabar

Spaudos apžvalga

IŠ KO SPREŠTI APIE ŽMOGŲ,

būtų gana plati tema, tikrai ne sibraunant į žmogaus sąžinę ir jo neprievertaujant daryti tai, ko nori prievartautojas. „Lais vosios Lietuvos“ reikalavimas, kad B. Novickienė darytų taip, kaip nori „Laisvoji Lietu va“, nors ir nemalonu sakyti, bet tai yra policinis būdas prie ėjimo prie žmogaus ir noras jį išprievartauti. Pripažįstantiems žmogui sąžinės laisvę (tai de mokratijos principas, nepriimt nas tikrai visų rūšių totalista ms) prievartavimo būdas ne priimtinas.

„Laisvosios Lietuvos“ laik

mus bėgti į Romą, žadėdami jiems savo valdomoje žemėje suteikti prieglaudą ir duoti pil nas politines teises. Dvieju me tų laikotarpyje popiežius Ro moje priglaudė 450 tokių pa bėgėlių.

Be to, nereikia užmiršti, kad greta bažnytinės inkvizici jos, veikė ir valstybinė inkvizi cija, kurios pareigūnai, tiek dvasiškiai, tiek pasauliečiai, vei

raštininkai turėtų įsidėmėti, kad vienas dalykas yra turėti asmeninius ar reikalo santy kius, ir kitas dalykas yra savi įsitikinimai. Ir Kennedy ir Ade naueris su Chruščiovu turi san tykius ir reikalo diktuojami su juo ir pasimato ir pasivašina, bet ar tas reiškia, kad jie ko munistai?

Kadangi J. Kardelis gerai ži no, kokia yra Brooklyne būse na, todėl ir pasako atvirą žo dį, kuris nereikia jokio as mens kulto. Venkime nesąmo nių.

kė ne Bažnyčios, bet karaliaus vardu, ir priklausė jie tik nuo karaliaus.

Kai eretikai nesiduodavo įti kinami jokiais argumentais, Ba žnyčia perduodavo juos civili niems teisams, tačiau prašy dama juos, kad nebaustų ereti ki mirtimi, nes Dievui labiau patinka gailestingumas nusikal tėjams, negu jų žiaurus baudi mas“.

Lietuviai veikia visur

J. Amerkos V.

DĖSTYS LOS ANGELES
UNIVERSITETE

Rugpjūčio pabaigoje iš Bos tono, kur dirbo Harvardo (Ca mbridge) universitete, į Los Angeles universitetą kaip „vi siting profesor“ vienerių metų darbui vyks dr. M. Gimbutie nė. Los Angeles univ. slavų departamente ji dėstys slavų civilizacijos istoriją, lietuvių kalbą ir kt. E.

LOS ANGELES LIETUVIŲ
PAR. MOKYKLOS

statyba eina į pabaigą. Rugsė jo 10 mūsų vaikučiai ras nau jas ir puikias patalpas. Nauja sis pastatas gražiai atrodo ir puoš visą šv. Jurgio gatvę. Tai vėl lietuvių įnašas Los Ange les miestui pagražinti. Džiaugiamės, kad daugelis jau atida vė savo duoklę mokyklos sta tybai. Bus 7 skyriai ir vaikų darželis. Jau užsirašė per 100 lietuvių vaikų.

— Prof. M. Biržiškos minė jimas bus rugs. 29 d. parap. sa lėje.

DR. V. BARKIENĖ,

ilgą laiką dirbusi kaip gydyto ja Sydnėjaus Western Suburb ligoninėje, pereitą savaitę pa skirta toje pačioje ligoninėje medicinos skyriaus viršininke (superintendent). Kaip vietos laikraštis „Aeroplane Press“ ra šo, ji yra pirmoji moteris šiose augstose pareigose.

BŪKIME SVEIKI

KAIP SUSTABDYTI DANTŲ GEDIMĄ?

Kariesas (dantų gedimas) yra dantų liga, paplitusi visame pasaulyje. Yra kelios teori jos, kurios aiškina karieso atsi radimą. Mokslininkai laikosi tos nuomonės, kad dantys turi glaudų ryšį su visu organizmu, kad danties emalis yra gyva

jau Lietuvoje, o kitas dar Sibi re, bet noris atvažiuoti, o kur yra tėvai, neatsakė. Baigdamas, p. Vilkelis siū lė daugiau bendradarbiauti, bet ne niekinti Lietuvą (Lietu vos niekas ir neniekina. Jeigu pasisakoma prieš Lietuvos okupaciją, prieš okupantus ir jų tarnus, tai gi ne Lietuva, o jos engėjai, jos išnaudotojai, jos nelaimių ir jos sunaikinimo kaltininkai. P. Vilkelis negalės nurodyti nė vieno fakto, kad lietuviai niekintų Lietuvą).

Vykę per Maskvą, o ten jie matę, kad Stalinas nesąs išmes tas patvorin, o jam ir pamink las būsiąs pastatytas, „todėl nenusiminkite draugai“, — sa kė p. Vilkelis.

Po p. Vilkelio pranešimo se kė paklausimai. Į jų dalį jau aprašyme yra atsakymai. Įdo mesnistas paklausimas, kuris iš šaukė p. Adakausko nuosirdes nį atsakymą. Buvo pastebėta: Ekskursantai nieko nepasako apie Lietuvos liaudį, kaip gi ji gyvena? P. Adakauskas tada ilgėliau pasipasakojo savo si pūdžių iš jo artimųjų gyveni mo kolūkyje. Sako, iš kolūkių visas jaunimas bėga į miestus. Kolūkiuose tikrai seniai. Mer ginos nenori likti kolūkiuose, nes joms tada nelieta kitos iš eities, kaip likti senmergėmis. Jis apibaręs kažkokį ten virši ninką, kad jis nieko nedarąs pataisyti kelią. Viršininkas tei sinęsis — laiko nesą. Bendrai, jis susidaręs išpūdį, kad kolū kiečių gyvenimas nėra rožėmis klotas, bet vykstanti kova už geresnį. Bendrai gi, esą tiek maža laiko buvę, kad sunku buvę išsikalbėti, kiek kolūkie čiai uždirba ir kaip jie gyvena. Kad jie nenorį kolūkiuose dir bti ir jis tą girdėjęs.

P. J. Lesevičius, baigdamas susirinkimą, pareiškė, kad mu ms, lietuviams, reikia mažiau turėti nesantaikų, nes mes tuo nieku nenuleisime, o būdami lietuviais ir turėdami bendrų tikslų, būsime naudingesni sau ir Lietuvai.

Visos pastabos skliaustuose yra rašančiojo. K.

Anglija.

K. VAITKEVIČIAUS
KNYGA JAUNIMUI

Nidos spaustuvėje dabar sp audinama Kazio Vaitkevičiaus apsakymų knyga jaunimui „Mažieji didvyrai“. Knyga bus arti 150 puslapių.

Apsakymų didvyrai išimti nai yar vaikai.

SAVI PAS SAVUS

Lietuvių Sodyboje daugėja vasarojančių lietuvių.

Bekitų, ten atostogas lei džia Lietuvių Namų „akc. b- vės pirm. inž. Stepas Nenortas su ponai ir DBLS C. skyriaus pirm. plk. T. Vidugiris.

O Lietuvių Namuose Lon done ilsisi ir atostogas leidžia nuolat Glasgove gyvenąs ir ten režisūra ir kupletų dainavi mu tarp lietuvių nepailstamai reiškijasis Domas Kaniauskas.

Argentina.

LIETUVIAI
TELEVIZIJOJE

Buenos Aires TV stotis ro dē dokumentalinį Davi filmą Rio Abajo. Kaip žinoma, tas filmas pagamintas pagal buvu sio prezidento sūnaus, Laborio Justo veiklą. Jame vaizduo jamas primityvus gyvenimas Argentinos salose, Entre Rios provincijoje. Parodoma, kaip atvyko pirmutinai civilizacijos nešėjai, kaip kasė pirmutinius kanalus, kelius: kirtė miškus, pastatė pirmuosius namus.

Vaidzų aiškintojas nuolatos Nukelta į 7-tą psl.

struktūra ir kad bendri orga nizmo procesai turi įtakos dan ties kietųjų audinių medžiagų apykaitai. Danties emalio apy kaitai taip pat turi reikšmės seilių sudėtis. Šiuo atžvilgiu pagrindinis vaidmuo tinka bal tymams. Pastebėta, kad žmo gaus burnoje ilgesnį laiką esant gana daug baltyminių junginių, pavyzdžiui, sergant pūlinga parodontoze arba lėti niu tonzilitu, kariozinis proce sas sulėtėja arba visai sustoja. Maitinantis daugiau angliavau denių turinčių maistui ir varto jant daugiau cukraus, sutrinka baltyminė pusiausvyra burno je, o tuome sutrinka ir nusilpa ta emalio atsparumas.

Pieninių dantų užuomazgos susidaro jau antrą neštumo mė nesį ir vystosi kartu su vaikoor ganizmu. Kaului normaliai vys tytis reikia kalcio, kalio, fosfo ro druskų. Motina, laukdama kūdikio, turi tai žinoti ir varto ti daug vitaminų, svygių vai sių, daržovių, pieno, kiaušinių. Reikia prisilaikyti higienos ir mitybos režimo, kreiptis į mo ters ir vaiko konsultaciją.

Nuolatiniai dantys formuoja si pirmaisiais vaiko amžiaus metais. Labai svarbu kūdikį maitinti krūtimi, duoti žuvų taukų, nes dėl bendrų organiz mo susirgimų (bronchito, tu berkuliozės, dizenterijos ir kitų ligų) sutrinka medžiagų apy kaita, nepakankamai sutvirtė ja žandikauliai ir dantys. Silp nai sukaulėja dantys labai lin kę gesti.

Silpnais dantims reikalin ga ypatinga ir nuolatinė gydy tojo stomatologo priežiūra. Gy dytojas stomatologas rūpestin gai išformuoja kariozinius rui mus ir parenka plombos rū šį, kad ir sunkiausiose sąlygo se plomba laikytųsi. Silpnai su kalkėjusius dantis žiemos metu patartina pakvarcuoti, melfo ruoti. Vaiko mityba turi būti mišri, gausi vitaminų. Negali ma maitinti vaiko vien mėsa ar ba pienu. Reikia naudoti svy gius vaisius ir daržoves. Ne vengti kramtyti kieto maisto: duonos plutelių, morkų, džiu vėsių. Šitaip treniruojasi kram tomasis aparatas ir dantys na tūraliai nusivalo. Vakare, prieš einant miegoti, reikia iš valyti dantis šepetėliu su pas ta ir išplauti burną. Gerai pri žiūrint, ir silpnus dantis galima ilgai išlaikyti naudingus kram tymui.

Gyd.-stomat. O. Blonskytė

Ką rašo kiti

„KRISTAUS KARALIAUS LAIVAS“ APIE ERETIKŲ
KANKINIMĄ

„Kristaus Karaliaus Laivas“ 1963 m. liepos 27 d. 30-me n- ry, klausimų ir atsakymų sky riuje įdėjo šį pasisakymą:

„Į p. Gudelio paklausimą, kaip vertinti kai kurių popie žių sutikimą, kad klaidatikiai būtų naikinami, prof. J. Grav rokas atsakė sekančiai:

Nereikia stebėtis, kad visa eilė popiežių užgręžė eretikų kankinimą ir sudėginimą ant laužo, nes jų nusikaltimas bu vo labai didelis. Jie ardė krikš čioniškojo pasaulio sunkiose kovose su maurais pasiektą re liginį vieningumą.

Reiktų laukti, kad tiek p. G. paminėti, tiek kiti popiežiai paminėtų būdu baus pas save eretikus. Nes ir čia jie ardė sun kiai pasiektą religinį vieningu mą ir nesileido savo klaidos reikalu į kalbas. Negalėdami rasti erezijos apginti jokių lo giškų argumentų, jie jų ir ne ieškojo, bet fanatiškai laikėsi savo klaidos. Tačiau, nėra nei vieno autentiško dokumento, iš kurio matytumėm, kad savo valdomose žemėse popiežiai tai darytų. Kadangi popiežiai negalėjo sustabdyti inkvizici jos, jie bent skatino persekioja

Buvusiai mieliai Bendradarbei tautinių šokių vadovei

Vilniuje,

MARIJAI BARONAITEI — GRĖBLIŪNIENEI,

Australijoje mirus mylimam vyrui, skulptoriui ir dainininkui

BALIUI GRĖBLIŪNUI,

nuosirdžią užuojautą reiškia

J. Kardelis.

VYTAUTAS PATAŠIUS

Lietuvių kovos su rusais
už laisvę1863 METŲ SUKILIMAS
LIETUVOJE

Prieš šimtą metų Lietuvos miškuose ir laukuose tviksėjo šūviai, šmėkčiojo ant ilgų koltų pamauti dalgiai. gausiai liejosi savas ir atėjūnų rusų kraujas. Menkai ginkluoti, bet pilni entuziazmo, lietuviai baužiauninkai, valstiečiai, bajorai, studentai, kunigai kovėsi su daug gausesniais rusų reguliariomis kariuomenės daliniais, tikėdamiesi užtikrinti geresnį rytojų jei ne sau, tai savo artimiesiems numesti sunkią vergovės našą.

Sukilimas dalinai savo tikslą atsieikė. Rusai, bandydami masės atitraukti nuo sukilėlių, buvo priversti pagerinti valstiečių ekonominę būklę krašte. Trokštosios laisvės sukilimas tačiau neatnešė. Prisipildė kalėjimai, prasidėjo masiniai gyventojų tremimai į Rusijos gelmes. Tardytojų nagaikų čiažomai vaitojo seniai ir moterys. Rusijos istorijos puslapiai, dar taip neseniai sutepti 1831 metų persekiojimu, „pasipuošė“ Muravjovo vardu. Siaubo pagauti Vilniaus valstiečiai stebėjo Lukiškių aikštėje kariamais laisvės gynėjus. Dėkingas caras lietuvių tautos budeliui su teikė grafo titulą.

19 A. PRADŽIOS
BRUZDĖJIMAI

Devynioliktas šimtmetis, prasidėjęs Napoleono karų gadyne, atnešė laisvę eilei tautų. 1815 metais iš lenkų priespaudos išsilaisvino Serbija. Krūvinose kovose, užtrukusiose nuo 1821 iki 1829 metų, nepriklausomybę išsikovojo graikai. Su kili Ispanijos kolonijos Pietų Amerikoje, nuo Portugalijos atsiskyrė Brazilija. Europoje nuolatiniams bruzdėjimams siekiant konstitucinės valdymo formos neatskiriamai pynėsi su atbudusio tautiškojo supratimo padiktuotais bandymais įkurti tautines valstybes susikaldžiusioje Vokietijoje ir iš draskytojo, dalinai austrų okupuotoje Italijoje.

1830 metų sukilimų banga suteikė laisvę Belgijai ir pakeitė reakcinę Burbonų monarchiją Prancūzijoje švelnesnę Orleaniečio valdžią. Sukilimas Lietuvoje ir Lenkijoje caro Nikolajaus I kruvinai numalšintas. Iš Rusijos dvelkė šaltas Arktinis vėjas, slopindamas laisvės pasireiškimus užsienyje,

nemažiau, kaip viduje. Garsioji amerikiečių Monroe doktrina, paskelbta 1823 metais, pirmoje vietoje buvo taikoma Rusijai, įsitaisiusioje Jungtinių Valstybių pašonėje Aliaskoje ir siekiančiai praplėsti savo įtaką, persančiai savo laivyną ir kariuomenę Ispanijai — padebant malšinti sukilusias kolonijas. 1849 metais rusų kariuomenė užgnaužė iš austrų jungo išsilaisvinusią Vengrijos respubliką, rėmė austrų žiaurios priespaudos politiką šiaurinėje Italijoje. Kraujuje nuskandinti Galicijos sukilimai prieš austrus 1846 ir 1848 metais.

Lietuviai ir lenkai nesukilo prieš rusus 1848 metais — dar nebuvo užmirštos 1831 m. sukilimo pasėkos, kada rytinėje Lietuvoje išnyko ištisi kaimai, kai Lietuva neteko Vilniaus universiteto ir daug aukštųjų mokyklų. Pavieniai areštai ir tremimai į Rusijos gėlmes dar nebuvo sustoję. Dar nebuvo užmirštas Simono Konarskio likimas, 1839 metais sušaudyto Vilniuje po ilgų kankinimų už sukilimo ruošimą. Lietuviai ne sukilo, bet šis periodas nepraejo be didesnio masto bruzdėjimų, ir tik gausūs areštai 1849 metais kraštą aptramdė.

1854 metais prasidėjo karo veiksmai tarp Rusijos iš vienos ir Anglijos Prancūzijos bei Turkijos iš kitos pusės. Anglų laivynas apšaudė rusų įsitvirtinimus Baltijos jūroje, bet pagrindiniai karo veiksmai ejo toli nuo Lietuvos, Krymo pusiaulyje. Sąjungininkai turėjo vilčių, kad lietuviai ir lenkai gali sukilti išnaudodami progą, tačiau nebandė aktyviai sukilti mo organizuoti nei propagandą, nei ginklais. Karo tikslas tebuvo išlaikyti sąsają su Juodosios jūros ir Viduržemės uždarytus Rusijai, o ne Rusijos silpninimas šiaurėje, kuriuo galėtų pasinaudoti Prūsija ir Austrija. Sumanymų sukilti Lietuvoje tikrai buvo, pav. Boleslovas Dluskis, vėliau pasižymėjęs, kaip vienas iš 1863 m. sukilimo vadų, buvo jau suorganizavęs 1000 vyrų grupę ir rengėsi pradėti sukilimą, tačiau nuo to žingsnio atkalbėtas emigrantų Paryžiuje.

Rusai pralaimėjo karą Kryme. Tikėtasi švelnesnės vidaus politikos. Ypač daug vilčių dėta į naująjį carą Aleksandrą II

ŠACHMATAI

VEDA IGNAS ŽALYS.

ŠACHMATŲ ŽINIOS

— Čikagoje prasidėjo Amerikos „atviras“ turnyras, kurio dalyvauja 265 šachmatininkai. Tai yra rekordinis skaičius ir tokiu būdu šis turnyras yra didžiausias Amerikos šachmatų istorijoje.

Kiek yra žinoma, turnyre dalyvauja mažiausiai keturi diameisteriai: Gligorich, Benko, Lombardy ir Bisgnier. Taip pat yra ir lietuvių, dalyvaujančių šiame turnyre.

— Sovietų Soči kurorte pa-

sibaigė tarptautinis turnyras, kurį laimėjo Polugajevskis su 8½ taško. Antruoju išėjo buvęs pasaulio čempionas Smyslov su 7 taškais.

— Sarajevo mieste tarptautinį turnyrą laimėjo vengrų diameisteris Portisch. Šekandias keurias vietas pasidalino: Gliigorich, Ivkov, Simagin ir Uhlmann.

— „District of Columbia“ titulą laimėjo Eliot Hearst, palikęs antroje vietoje žinomą

(g. 1818). užėmusį sostą tėvui Nikolajui I mirus karo metu. Aleksandras pradėjo įvairias reformas Rusijos valstybiniame gyvenime, savo 1856 metų amnestija leido dalinai 1831 metų sukilimo tremtinių grįžti į savo kraštą. Lenkams duota šiokia tokia dalinė savivalda, nors ten neleidžiama steigti jokių draugijų nei organizacijų, išskyrus vienintelę vėikusią Žemės ūkio Sąjungą, kuri rion susibūrę žemvaldžiai varavo lenkų politiką. Lietuvos

bajorų raginamas, caras įsteigė komitetą svarstyti baudžiamos panaikinimo sumanymą.

Tačiau lenkų viltys išsivėdėti sau autonomiją, buvo caro šurkščiai numarintos. Jis į akis išvadino lenkų politikus tuščiais svajotojais. Rusų valdžia dėjo visas pastangas kuo daugiau izoliuoti lenkus nuo Lietuvos ir Ukrainos, kurios turėjo būti įlietos betarpiškai į Rusijos kūną asimiliuotos.

Bus daugiau.

Kai rusai okupavo Lietuvą, uždarė Lietuvos universitetą. Viniuje, paskiau po sukilimo uždraudė ir lietuvių raštą. Lietuvos žmonės negalėjo mokytis lietuviškai rašyti ir skaityti, tada Lietuvos kaimuose veikė vadinamos „vargų mokyklos“: lietuvių motinos, verpdamos, prie ratelio pasisodindavo savo vaikus ir juos slapta mokydavo skaityti ir rašyti lietuviškai.

— Lankytis tai lankėsi. . .
— Nebandėi pasikalbėti?

— Iš tolo neprisiileidžia, kaip gi bandysi? Ooo, dideli ponai. . . Ką čia, Tomai. Neprilyginsi prie nepriklausomybės laikų ministerių. . . Kas geriau pažinojo carinius laikus, sako, kad rusuose biurokratizmas ir valdininkų išdidus poniškumas, kaip buvęs, taip likęs ir pas bolševikus. Ir dar stipresnis, nei diktatūra jų kietesnė ir žiauresnė už carizmą. Ir mūsų žmonių, valdininkams, ta poniškumo gradacija įtaigojama. . .

— Kai buvome Vilniuje, tokio įspūdžio nesusidariau. . .
— Matai, dabar jau ir Sveikatos ministras kitas.
— Tai gal jis mums bus palankesnis? . .
— Gal atvirkesnis, Tomai. Nauji, jaunesni, žmonės mus ignoruoja. Jie turi savo draugų ir juos proteguoja. . .
— Suprantama, Viktorija. Taip jau gyvenime yra. Kinta kartos, kinta nuotaikos, kinta sąlygos. O mes jau einame senatvės link.

— Ne vien tas, Tomai. Čia daugiau yra kitimo komponentų. Nelengva juos ir apibūdinti. Tikrai pagalvok, kas buvo prieš 15 metų? „Kinta rūbai margo svieto“ — sakė Maironis. . .

— Taip, bet Maironis gi nebuvo medikas. . .
— O gal jis buvo didesnis medikas, negu mes — gydytojai? Maironis ir Kudirka mūsų tautą pagydė taip, kad mes, lietuviai, gyvi, nors okupantas mus seniai jau ruošiasi palaidoti. . .

— Tai tiesa. . .

Barvainiai papietavo, grojant Baltijai. Išeinant, Barvainienė nelaukta pamatė prie vieno stalo sėdint tuos du draugus, kurie ją gelbėjo nuo Kasperiuono audros metu. Ilgai nematę, jie įdėmiai įbėdė į ją akis, bet ji nudavė nematanti, tik tai visą kūną jai nusmėlkė nemalonus prisiminimas.

Barvainis to nežinojo ir Viktorija jam apie tai nepasakojo. Jai buvo nemalonus prisiminimas, o kaip gi būtų Tomui?

Barvainiai, išėję į gryną orą, vis dėlto laisviau atsikvėpė, nors restorano langai buvo pradari. Barvainiai suprato, kad restorane oras buvo sunkus.

Aptingę po pietų, jie pasuko pajūriu tilto link. Smėlys girgždėjo po kojomis. Kojos klimpo, ir sunku buvo eiti. Viktorija įsikabinusi Tomui į ranką, vos nepakibusi ant jo, glaudėsi lyg norėdama paguodos, paglamonėjimo.

— Tau sunku, Tomai?

— Ne, Viktorija. Aš džiaugiuosi, kad galiu tau padėti. . . Taip vienam atsibosta. . . Nei minties, nei žodžio atviro, laisvo ir saugaus. . .

LAISVOJI TRIBUNA

Kur ilgiau gali išsilaikyti
Lietuvos vardasDAUG KUR JIS YRA
VISISKAI ISNAIKINTAS

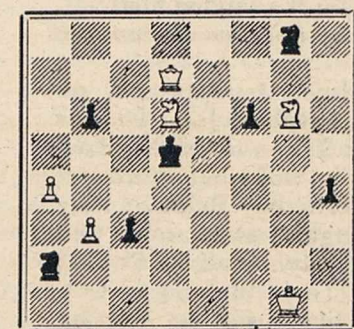
Aušros Vartų, Šiluvos ar kitokių vardu lietuviai įrengs Vašingtoną, ar kitur koplyčią net ir Čikagoje, vadinamąjį antrąjį lietuvių sostinę, ji bus lietuvių

meisterį Hans Berliner.

— Los Angeles „atviro“ tu rnyro laurus nuskynė meisteris Anthony Saidy.

— Buenos Aires šachmatų klubo nugalėtoju išėjo Raul Sanguinetti, pralenkdamas garšųjį didmeisterį Oscar Panno.

Problema Nr. 35

a b c d e f g h

Matas per tris ėjimus.

Sprendimas Problemos Nr. 34

(Speckmann, 1963)

1 d8R! Kd6 2 Bf6X

Būtų klaidinga sulošti 1 d8 V, nes po to gautųsi patas.

PAMIRŠTI ŠVENTOSIOS
ŽVEJŲ REIKALAI

„Lit. ir Menas“, „Tiesa“ (115 nr. geg. 18) komentavo liūdnas naujienas apie Šventosios žvejus. Pagal „Lit. ir Meną“ paskelbtą Ig. Pikturnos str., jūroje ties Šventąja žvejai tebežvejoja senais laivais, jiems labai trūksta inventoriaus. Per paskutiniuosius trejus metus beveik trigubai su mažesniu pajamos, gaunamos kolchoze iš žuvininkystės. Dėl to kasmet smunka ir žvejų darbo našumas, vis mažiau žvejų-kolchozininkų užsiiminėja žvejyba.

Tas apleistas kolchozas vadinasi „Pajūris“ ir dabar parinis dienraštis siūlo išeitį: kolchoze sukurti valstybinį žuvininkystės ūkį. Žvejams turinti būti suteikta parama, nes ki taip žvejai būsią priversti išsižadėti jų amato. — Rašytojų saviraštis priduria: „Pajūrio“ kolchozui pirmininkauja S. Biriukovas, jis visą dėmesį skiria žemės ūkiui ir žvejus nori jam pajungti.

— Ar gi neturi su kuo atviriau pasikalbėti?

— Atvirai sakant, turiu. Ir pasikalbame. Kaip žinai, ir mano šeimininkas, nors ir rusas, bet antikomunistas, humaniškas žmogus. Bet vis dėlto tai ne savas žmogus. Mano du jauni padėjėjai, Kalnėnas ir Silgalis — puikūs vyrai, sąmoningi lietuviai. Už tai greičiausia Kalnėną ir išvežė. Bet vis dėlto — tai ne tas, kas tu, Viktorija. Ir atvira, ir nuoširdi su jais kalba kažkaip kitaip skamba ir kitaip atjaučiama, — ji kažkaip turi rezervuotumo, nepasakomo, bet jaučiama. Aš net nemoku tau, Viktorija, pasakyti, kaip tas yra, bet jaučiu ir žinau, kad su tavim visai kita, visai kitaip jaučiu, ką sakau.

— Tomai, tu dabar kalbi taip, kaip anuomet, kai mes tik ką buvome susituokę. . . O man, Tomai, gera štai va gera būti pasirėmus ant tavo rankos. . . Aš net negirdžiu Baltijos ošimo, kai prie tavęs prisiglaudžiu. . . Ramybė ir tylą mano širdyje. . . Kaip gera, Tomai, kad mes vėl abu. . .

— Tai ko gi tu ašaroji, Viktorija, jeigu tau gera su manim? . .

Viktorija tylėjo, negalėdama kalbėti.

— Psichologai sako, — pagaliau jis prakalbėjo, — kad didžiausias žmogaus pasitenkinimas yra savotiškas skausmas. . . Tai gal kyla iš tam tikro nervinio įsitempimo, savotiškos būsenos. . . Sako aukščiausia laimės būseną taip pat yra susieta su skausmu, gal savotiška skausmo būseną. . . Tu to nepastebėjai?

— Gal ir taip. Aš savęs taip neanalizavau.

— O gydytojams, man regis, verta būtų giliau pastudijuoti psichologiją. Gal tada gydytojas galėtų atspėti ir daugiau tokių susirgimų, kurie be psichologijos sunkiai arba ir visai gydytojo nesuvokiami.

Barvainiai priėjo prie tilto į jūrą.

— Tiltas į jūrą. . . Tai lyg tiltas į laisvę. Ten, į vakarus. . . Į visą laisvąjį pasaulį. . . balsiai galvojo Barvainis.

— Čia aš buvau sutikusi vieną rašytoją Lankauską, kuris minėjo rašęs romaną kaip tik tai, kaip tu sakai — Tiltas į jūrą. . .

— Tu gi žinai, Viktorija, kad aš romanų nemėgstu skaityti. . . Nebent iš prievartos. . . Bet apie romaną „Tiltas į jūrą“ aš nieko negirdėjau.

— Ir aš tikrai tiek tegirdėjau. Bet kaip gražu, Tomai tik-tai pažiūrėk, kaip bangos žaidžia saule. . .

— O gal saulė bangomis?

— Šiaip ar taip, bet gražu. . . Man niekad nebuvo taip gražu, kaip šiandien, Tomai. . .

Bus daugiau.

SEIRIJŲ GIRIA.

ROMANO EPILOGAS.

Voratinkliai nesidraikobe vėjo

74.

— Gerai sakai, Tomai, reikia kombinuoti. Tai, galima sakyti, magiškausia formula. . . Kombinuoti! Tiktai ir čia problema, kaip sukombinuoti vertingą siuntinį?

— Ką gi, jeigu reikia, tai ir reiks sukombinuoti. Ne gi galima savo profesijos žmogų palikti mirčiai. . . Ir bendrai — žmogui.

— Bet ką tu, Tomai, pats būdamas ubagas, gali sukombinuoti? . .

— Viktorija, aš dabar jau tau noriu pasakyti, kaip tu kad man sakei: Nenusimink. Yra reikalas, bus jam surastos ir priemonės. Aš jau kai ką numatau.

Barvainiai tą dieną, lyg kokią šeimos šventę švęsdami, pietauti nuėjo pajūrio restorane. Barvainis nustebo. Restoranas jau buvo perpildytas. Ne lietuviams.

— Iš kur jų čia tiek? — netardamas vardo klausė Barvainis.

— O, jie jau iš anksto sau užsitirkinia poilsio ir gydymo si vietas. Sanatorijose jau beveik visos vietos užimtose.

— Tai kodėl jie nevažiuoja Kryman, Kaukazan. Ten gi geriau. . .

— Tau taip atrodo, o jie sako, kad čia geriau. Ten jiems nėra vietos ir nėra maisto, o čia jie gauna gydymą ir, nemažiau svarbu, gauna geriau pavalgyti. . . Jie nesivaržo tik kalbėti. Čia net juoką jie gi, patys rusai, sukurė: Mes, sako, ir dainoje dainuojame — „volno dyset čeloviek“. . . Bet nieko daugiau. Oro, sako, jeigu ne kalėjime, tikrai užtenka, bet ne vienu oru gi žmogus gyvas. . .

— Gal dabar. . .

— Žinoma. Anksčiau, kai nebuvo ko pavalgyti, jie ir neatvažiuodavo. . .

Apie pietus kilęs didokas vėjas subangavo jūrą. Baltija stipriai šniokstė. Su kiekviena devintąja banga tartum atsikvėpdama, alsuodama. Tai buvo savotiška pietų muzika. Išiklausydams, Barvainis girdėjo ir šniokštimo toną.

— Viktorija, ar tu girdi Baltijos balsą, sakykim — toną?

— Hm. . . — suabejojo. — Girdžiu šniokštimą, bet apie toną negalvoju. . . Gal ir aš dabar išgirsiu. — Ji išsiklausė, bet nieko nepasakė.

— O man. . . — Barvainis kažką norėjo pasakyti, bet staiga paklausė: — Kaip gi? Čia niekas nesilankė iš centro?

KULTŪRINĖ KRONIKA

MIRĖ KOMPOZITORIUS. JUOZAS NEIMANTAS

Šių metų rugpjūčio 5 dieną Luokėje, Lietuvoje, mirė senosios lietuvių kompozitorių kartos vienas žymiųjų chorinės muzikos kūrėjų Juozas Neimantas, apie kurį tarybinė spauda labai kukliai tesuminėjo, nors jo dainos chorų ir dabar giedamos, o jo harmonizuotoji daina „Pasisėjau žalią rūtą“ giedama kiekvieno choro ir niekad neišeis iš choro repertuaro. Apie J. Neimanto mirtį ne tikrai „šlovingoji“, bet nei „grupė draugų“, kaip tokiais atvejais daroma su „šlovingajai“ nepriklausančiais nieko apie jo mirtį nepaskelbė. Iš to galima daryti spėjimą, kad miręs kompozitorius buvo per dėt „trefnas“, kaip ir absoliuti Lietuvos žmonių dauguma.

J. Neimantas buvo gimęs 1875, o pagal Liet. Enciklopediją — 1883 metais Plutiškių kaime, Ūdrijos val., Marijam polės a. Pramokęs vargonininkauti, vargoninkavo Ūdrijoje, bet susitaupęs kiek pinigų, mokėsi muzikos Varšuvos mokykloje. Laimės jėskoti buvo išvykęs Amerikon ir 1903 - 7 metais vargoninkavo Brooklyne. Bendradarbiaudamas su kompozitoriumi Miku Petrausku, atė operetes ir kitokius spektaklius.

1907 m. sugrįžęs Lietuvon, vargoninkavo toje pačioje Ūdrijoje. Pirmojo pasaulinio karo metu gyveno Orle ir ten buvo suorganizavęs lietuvių chorą. 1918 m. sugrįžęs Lietuvon, gyveno Alytuje. 1922 m. paskirtas Veisiejų vid. mokyklos muzikos mokytoju, ir ten vargoninkavo.

Nuo 1937 m. — pensininkas. Vedė daugelį chorų — šaulių, mokinių, pavasarininkų ir dalyvavo Dainų šventėje.

Harmonizavo liaudies dainas chorams, komponavo savo dainas ir buvo veiklus muzikais. Išleido šiuos rinkinius: 1909 m. Aukšinės varpos, 1910 m. Pirmutinė kregždutė, 1913 m. Kanklės, 1926 m. Perly vainikas.

Gyvendamas Dzūkijoje, Simne, Veisiejuose ir kaimyninėse vietovėse, kaimų kloti muose, daržinėse yra suruošęs daug choro dainų koncertų.

● „Lietuviški sąsiuviniai“ esą parašyti leningradietės poetės Tamaros Nikitinos, kuri buvusi komandiruota į Lietuvą ir aprašiusi Lietuvos gamtą ir žmones.

PASIZYMI MODERNUS SKULPTORIUS

Antanas V. Brazdys Čikagos meno institutą pabaigė pirmuoju ir gavo 3,000 dol. testų studijoms. Išvykęs į Angliją, Londone dalyvavo vienu darbu parodoje ir gavo pirmąją premiją ir 500 svarų bei priimtas į iškiliausį Royal College of Fine Arts. Konkursą laimėjęs skulptoriaus kūriny išstato mas Hanover galerijoje.

ISKILMINGAI ATIDARYTA RIMŠOS PARODA

Operos Teatro meno parodų salėje. Buenos Aires, škilmingai atidaryta didžio mūšio menininko Jono Rimšos kūrinų paroda. Dailininką sveikino vietiniai intelektualai, meno kritikai ir spaudos atstovai. Dailininko gerbėjai atsuntė gėlių.

Parodoje išstatyta 20 paveikslų, žvėtinų Jono Rimšos kūrinių: Šviesa ir šešėlis; Spalvos šokis; Šokėjos; Autoportretas; Ramiybė; Baletas; Pajacai; Mergaitė su skarele; Qui chuas; Mėlynos akys; Cirkas; Anahi; Tarpe palmių ir t. t. Tai turtingiausia šio sezono sostinės paroda.

Kataloge telpa rašytojo Jossė de Espana parašyta dailininko Jono Rimšos bei galojdomi biografija, kurioje jis vadinamas Maestro Lituano.

ATŽYMĖTI DAILININKAI

Sovietų Sąjungos A. Sovietas už nuopelnus, vystant su vietinę dailę, Sovietų S-gos dailininko garbės vardą, šalia kiti, suteikė ir lietuvių dailininkui Vyt. Jurkūnui. Kiti, jau žemesni vardai suteikti dailininkams: dailės instituto rektoriumi prof. V. Mackevičiui, dailininkų s-gos pirm. pavad. K. Bogdanui ir doc. Br. Vyšniauskui.

SIBIRO LIETUVAIČIŲ MALDAKNYGĖ KINIETISKAJ

Iš Formozos jau gauta žinia, kad šiomis dienomis išeina iš spaudos Taichung'o mieste Sibiro lietuvių maldos knygų kalba. Tai bus bene pirmoji lietuviška knyga kinietiška. Vertimą darė studentai kun. Tadiui Hang padedant. Gražų įvado žodį parašė kardinolas Tomas Tien. Norį gali gauti visų laidų po egz. jei kreipsis į Kun. L. Jankų, 105 Grand St. Brooklyn 11, NY. Ta proga laukiama šikios tokios aukos ar Sibiro lietuvių šalpai per Balfą ar tų maldaknygių leidėjams.

Kun. L. Jankus.

AMŽINYBEN PALYDINT

Dar vienas kultūros paminklas sutvisko — Per amžius, kaip saulė, jis mums spinduliuos. Tai vardas profesorius Mykolas Biržiškos — Įamžinta laisvė tremtinio keliųos...

Ir knyga, ir lyrą, ir buitį artojo Sujungė vieningon kovon Lietuvos: Sutriuškinęs priešus ir garbę šėtono, Esi Alma Mater ir tėvu tautos. Ir šiandien, — kai vėl tamsios jėgos prabyla Marinti tėvynę naguos kruvinuos, — Eini ne išlėtis, o ginti mūs bylą Teisingo Praamžiaus Aukščiausios Teismo.

Alfonsas Giedraitis.

ALGIMANTAS MACKUS

Litanija.

Amžinas gedulas pelėsių žaliuojantis kvapas Amžinas gedulas šilti mėnesienos žingsniai prieš išlyjančią kūnų aistrą Amžinas gedulas įsivaizduotas nemirtingumas prieš kaupiantis sniegui Amžinas gedulas prieš visa kas su pradžia Amžinas gedulas prieš visa kas be pradžios Amžinas gedulas prieš amžiną Dievą prieš mazochistišką tylą Amžinas gedulas amžinas amžinas amžinas

(Iš naujai išleistos Algimanto Mackaus eilėraščių knygos „Neornamentuotos kalbos generacija ir augintiniai“)

KAUNO MUZIKINIS TEATRAS

liepos mėnesį gastroliauo. Kau no Muzikinio teatro repertuar neseniai pastatyta paskutinė sezono premjera — A. Fredo 3-jų veiksmų vodevelis „Damos ir husarai“.

Teatras su spektakliais ap lankė Alytų, Raseinius, Jurbar ką, Panevėžį, Anykščius, Jona vą.

Be to, šiais metais teatras dar numato pastatyti I. Stoko „Dieviškąją komediją“ ir Ž. Ofenbacho operetę „Mėlyn barzdis“.

Vodevilį režisavo Aldona Ragauskaitė. Pagrindinius vaidmenis jame atlieka V. Blažys, V. Rimkevičius, L. Stanevičius, K. Mikalauskas, S. Repeckaitė, E. Mackevičiūtė, G. Gontytė ir kiti. Spektaklio dirigentas — St. Grauzinis.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Algimantas Mackus. NEORNAMENTUOTOS KALBOS GENERACIJA IR AUGINTINIAI. Eilėraščiai. Išleido San tara. Chicago, MCMLXII.

Adresas: J. Lintakas, 6927 So. Oakley Ave., Chicago 36, Ill.

ŽYMIJOJO DAILININKO GRAFIKO

Pauliaus Augiaus išsami 280-300 pusl. monografija jau ruošiama spaudai. Vytas Sau lius ir dailininkas Algirdas Kurauskas atlieka visą paruošimo ir apipavidalinimo darbą. Studijiniai dail. Telesforo Valiaus ir dail. Algirdo Kurausko teks tai bus išversti į anglų kalbą.

Bibliografas A. Ružancovas paruošė atitinkamą bibliografiją. Leidinys didelio formato (11X14), spaudžiamas specia le. Kaina 15 dolerių. Monografiją leidžia dail. Pauliaus Augiaus našlė Danutė Augienė. Egzempliorių skaičius ribotas. Asmenys, kurie norėtų šį pui kų meno leidinį įsigyti, prašo mi tuojau pranešti D. Augie nei, 6508 So. Talman Ave, Chicago 29, Ill., Telef. PR-8-8534 pažymint egzempliorių skaičių. Užsakant monografiją įmokėti nereikia.

KYLA KOMP. ALGIS BRAZINSKAS

Dažniau išpildomi jauno kompozitoriaus A. Bražinsko kūrinių. Jis mokėsi Druskininkų vid. mokykloje, pradėjo kurti būdamas Vilniaus J. Tal lat-Kelpšos vardo muzikos mokykloje. Jis harmonizavo lietu

— Taip, jeigu ne šitie lapai po kojomis, galvotumei, kad vasara dar nesibaigė. Taip ji greitai prabėgo! Nespėjti apsidairyti ir jau ruduo.

— Aš mėgstu ankstyvą rudenį, — tarė jis.

Ji ėjo, švytuodama skėčiu ir žingsnių taktą. Batukų užkulniai caksėjo, lyg skaičiuodami sekundes. Ji nutilo, ir jis taip pat nekalbėjo, galvodamas, kad kartais gera žingsniuoti tylomis, klausantis sausų lapų šnarėjimo, traukiant į plaučius svaigų žemės kvapą.

Gatvė pasibaigė. Platus takas vedė į stadioną. Vartai buvo atviri. Stadiono pasienį degė keletas lempų; jas lingavo vėjas; žeme slankiojo dideli šviesos ratai. Nuo medžių krito juodi šešėliai; juodi ir susiraužę kaip krabų čiuptuvai.

— Užsukim į stadioną, — tarė jis.

— Ką mes ten veiksime?

— Pasėdėsime tribūnoje. Dabar ten visos vietos tuščios. Ir bilietų nereikia.

Stadione nebuvo nė gyvos dvasios. Bėgimo takuose nesimatė bėgikų, po aikštę nelakstė futbolininkai ir tribūnose nerėkė susijaudinusi minia. Tyluma. Ratu sukosi tuščios suolų eilės. Ant pakylusio gulėjo limonado butelis su nudaužtu kaklu.

Suolas buvo drėgnas. Jis ištraukė iš lietpalčio kišenės laikraštį, išskleidė jį ir patiesė ant suolo.

Jie atsisėdo. Ji paguldė skėtį sau ant kelių. Jis užsirūkė. — Nemaniau, kad taip keistai stadionas atrodytų vakare, — tarė ji, dairydamosi aplinkui.

— Vakaras turi savo rūbus; jie viską pakeičia. Šviesa ir šešėliai daro stebuklus; tai, kas dieną buvo gražu, — vakare netenka savo žavesio, ir atvirkščiai. Jūs šito nepastebėjote?

— Pastebėjau.

— Vadinasi, aš neklystu. — Jis patylėjo valandėlę. — Gera, kad jūs atėjote.

— Nejaugi jums tai svarbu?

— Man buvo liūdna. Aš būčiau pasigėręs ši vakarą.

— O dabar nebegersite?

— Ne.

— Niekaip negaliu suprasti vyrų: kodėl jie geria?

— Aš irgi šito nesuprantu. Tačiau yra daug priežasčių; tai sunku paškinti. Apolonas mokė savo šventovėje: pažink pats save. Tačiau kam pavyksta pažinti save? Žmogaus siela tamsi kaip jūros dugnas.

— Jūs pradadate filosofuoti, — ironiškai tarė ji.

— Vynas kaltas. Šiandien buvau sutikęs seną vaikystės draugą; mes truputį išgėrėm ta progą.

— Tokių progų, tur būt, daug pasitaiko?

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

IR KAS ČIA SUDETINGO

Viena Alberto Einštaino pažįstamoji prašė mokslininką jai paskambinti telefonu.

— Bet mano numeris labai gremėzdiškas, prašau jį užsirašyti, — suskambėjo ragelyje moters balsas.

— Gerai. Aš klausau, — atsiliepė mokslininkas.

— 24361.

— Tai kas čia sudėtingo, — nustebė Einšteinas. — Du tu žinai ir devyniolika kvadrato — prisiminsiu!

KIAUSINIAI

Garsusis pedagogas Pesta locis, išgirdęs, kaip vienas jo auklėtinis giriasi puikiai išmanęs gamtos mokslus, nutaisė rimtą veidą ir paklausė:

— Tai gal pasakytum, ko dėl vištos kiaušinių deda?

Auklėtinis pradėjo ilgus fiziologinius išvedžiojimus.

— Atsiprašau, — įsiterpė Pestalocis, — vištos kiaušinius deda todėl, kad jie apvalūs. Kitu atveju jos galėtų juos ir statyti.

OPERATORIUS IR VAGIS

Kartą vagis apvogė garsųj senovės Atėnų oratorių Demosteną.

— Kam tu tai padarei — paklausė jį Demostenas.

Vagis suglumęs aiškino: — Aš nežinojau, kad tai ta vo.

— I tai Demostenas atsakė:

— Bet tu gerai žinojai, kad tai ne tavo!

NEWTONO KALBA PARLAMENTE

Newtonas buvo anglų parlamento narys. Tačiau mokslininko nedomino atstovų kalbos ir jis visada sėdėdavo tylėdamas.

Kartą audringų diskusijų metu Newtonas staiga atsistojo. Visų žvilgsniai nukrypo į jį. Ką gi pasakys ginčijamui klausimui garsusis mokslininkas? — Siūlau uždaryti langą. Skersvėjis, — pasakė Newtonas ir atsisėdo.

Tai buvo jo vienintelė kalba parlamente.

vių liaudies dainas, sukūrė pjeses klarnetui, smuikui, forte pionui ir kt. Vėliau studijuodamas konservatorijoje Bražinskas pasižymėjo liaudies dainų harmonizavimu. Iš jų išsiskiria „Oi griežlė, griežlė“, „Sveiki paukšteliai“, Tai raibumas genelio“ ir kt. E.

BIBLIOTEKININKAS

Prancūzų mokslininkas V. Diuvalis, dirbęs Vienoje karaliaus bibliotekininku, visada atvirai prisipažindavo, jei išsami, nežinodavo kurio nors mokslo klausimo. Jis tiesiog sakydavo „nežinau“.

— Bet, — išsiseidė kartą vienas interesantas, gavęs tokį atsakymą, — karalius jums moka už tai, kad žinotumėte!

— Klystate, pone, — kukliai pratarė mokslininkas, — karalius man moka tik už tai, ką žinau. Jei panorėtų jis mokėti už tai, ko dar nežinau, jam nepakaktų visų pasaulio pinigų.

GYDYTOJO PATARIMAS

Vokiečių kancleris Bismarkas buvo šiurkštus ir despotiškas žmogus.

Kartą, apsilankius jam pas gydytoją, pastarasis, norėdamas geriau išaiškinti ligos priežastis, ėmė smulkiai jį klausinėti. Netekęs kantrybės, Bismarkas suburbėjo:

— Užuot kamantinėjęs, verčiau gydytum.

Gydytojas, nė kiek nesutrikęs, atsakė:

— Patarčiau jūsų ekselencijai kreiptis į veterinariją. Tai vienintelis gydytojas, niekad neklausinėjęs savo pacientų.

TENEPRAEINA BLOGIS

Vienas turtuolis virš savo durų užrašė:

— Tenepraeina pro čia joks blogis.

Senovės graikų filosofas Diogenas, pamatęs tokį užrašą, šeiminką paklausė:

— O kaip pro šias duris praeis tavo žmona?

PAŽANGUS TINGINYS

Vienas studentas, pravaikštininkas ir tinginys, antrą kartą laikė egzaminą pas įžymų vokiečių fiziką Rentgeną.

— Kas jums skaitė paskaitas? — paklausė mokslininkas, matydamas, kad studentas vėl atėjo egzaminui nepasiruošęs.

Studentas paminėjo kelias pavardes.

Rentgenas patenkinamai linktelėjo galva:

— Štai matote, šiandien jūs su reikalais žymiai geresni, negu praėjusį sykį. Jūs netgi žinote pavardes profesorių, kurių paskaitas turėjote išklausyti.

— Ne, tokių labai mažai. Nedažnai sutinki vaikystės draugus.

Jis paėmė jos ranką. Karšta ir švelni ranka. Ir tvinkančią gali užčiuopti. Jauti, kaip plaka širdis. Jos profilis apšviestas, bet kita veido pusė tamsi lyg neišryškintas negatyvas. Jis pamėgino apkabinti ją ir pabučiuoti. Ji atitraukė ranką ir tyliai tarė:

— Nereikia.

— Kokia jūs griežta.

— O jūs visai užmirštate, kad mes tik vakar susipažinome. Jūs nekantrus kaip vaikas. Šitai negalima.

— Dieve mano, — atsiduso jis. — Galima — negalima, galima — negalima...

Daiva nusijuokė ir pakilo nuo suolo.

— Tur būt, laikas apleisti šitą puikią vietelę.

— Gerai. Eime iš čia. Aš bijau, kad mes susipyksime.

— Būkite truputį santūresnis — ir pyktis neteks.

— Labai apgailestauju, — tarė jis.

Jos lūpomis švystelėjo kažkas panašaus į šypseną. Ji ėjo išdidžiai pakelta galva, labai smarkiai švytuodama skėčiu, tar si ketindama kam nors suduoti metaline blizgančia rankena. Atrodė, kad ji vėl scenoje, ir šimtai akių stebi ją iš tamsios salės. Kiekvienas judesys ir kiekvienas gestas turi būti apgalvotas, kol uždanga dar nenusileido.

Jie žingsniavo kanalo krantine. Ant tilto Daiva sustojo.

— Kaip gaila, kad mums reikia skirtis, — tarė jis. — Rytoj aš išvažiuoju į Smiltę.

— Rytoj?

— Taip. Daiva, aš turiu vieną pasiūlymą.

— Kokį?

— Mes galėtumėm susitikti Smiltėje.

— Jūs mane norite kažkur nuvilioti.

— Nejuokaukite. Aš kalbu rimtai.

— Aš nejuokauju ir neketinu dingti. Jūs žinote mano telefono numerį?

— Žinau.

— Tad pasistenkit jo neužmiršti. Labanakt!

Ji greitai nužingsniavo tolyn.

Kur dabar? Į viešbutį. Užsidaryti tarp keturių sienų. Sėdėti iki vidurnakčio arba dar ilgiau, kol apims miegas, ir tada griūti į lovą.

Keturios pilkos sienos. Garsialbis. Stalas. Lova. Kėstutis staiga pajuto krūtinėje baisią tuštumą. Tuštuma... Gamta nemėgsta tuštumos. Stiklinė ant stalo tuščia; reikia ją pripildyti vyno. Niekas nemėgsta tuštumos. Ir žmogus.

Bus daugiau.

R. LANKAUSKAS

TILTAS Į JŪRĄ

Romanas.

13.

* * *

Melsvas telefono - automato vidus buvo taip išbraižytas ir išmargintas dėmėmis, kad priminė abstraktų paveikslą. Ant aparato gulėjo kažkieno paliktos dvi kapeikos. Ragelis dvelkė kvepelais. Kėstutis išsitraukė iš kigenės cigarečių pakelį, ant kurio buvo užrašytas Daivos telefono numeris.

Jis keletą kartų pasuko diską. Atsiliepė merginos balsas.

— Daiva?

— Taip.

— Labas vakaras? Kalba jūsų pažįstamas. Norėčiau jus pamatyti. Galite išeiti?

— Dabar ne. Tik po valandos. Sakysim — aštuntą.

— Kur mes susitiksim?

— Prie paminklo.

— Jūs išlaikysite žodį?

— Pasistengsiu išlaikyti.

— Iki pasimatymo, — tarė jis ir pakabino ragelį.

Visa valanda. Kas jam veikti? Užkasti? Laiko jis turi pakankamai. Kitoje gatvėje yra valgykla. Dešrelės. Kotletai. Šnicelis. Jis suvalgė dešrelės, kurios buvo šaltos ir be jokio skonio. Vidury stalo stovėjo lėkštė, prikrauta duonos riekių. Iš garsialbio sklido nuobodi ir įkyri melodija.

Reikia greičiau iš čia išeiti. Gatvių sankryžoje kaboją apvalus elektrinis laikrodis; atrodė, kad mėnulis nusileido į miestą. Be dešimt aštuonios. O jeigu ji neateis? Miestas staugia jam pasidarė visiškai svetimas, kaip keleiviui, kuris pirmą kartą įžengė į jį ir be tikslo klaidžioja apytamsėmis gatvėmis.

„Aš pasigersiu, jeigu Daiva neateis, o kitą dieną paskambinsiu ir pasakysiu jai, kad ji kvaila, sudilusio skatiko neverta lėlė. Palauk, nesukubėk daryti išvadų. Štai ji eina. Mėlynas žaketas ir skėtis rankoje. Kam skėtis? Juk dabar nelyja. Kam šitas pasimatymas? Ar ne geriau būtų gerti su Paulium konjaką ir kalbėti apie jūrą? ... Konjakas tikras. Jūra tikra. O visa kita — tik debesys, plaukiją pro šalį...“

— Labas vakaras, — tarė ji.

— Labas. Kur mes eisime?

— Nežinau. Siūlykiti jūs.

— Eime pasivaikščioti. Toks šiltas vakaras.

MOKSLAS IR TECHNIKA

ELEKTROMAGNETINĖ MAGISTRALĖ

Mūsų amžius — kosminis amžius. Tačiau išradėjai įieško vis naujų ir naujų ne tik orinio, bet ir antžeminio susisieki mo priemonių. Vokiečių prof. B. Vainbergas siūlo sukurti elektromagnetinį kelią. Tai būtų didelio skersmens varinis vamzdis, kurio paviršiuje stovėtų stiprūs elektromagnetai. Jų jėga turi būti apskaičiuota taip, kad magnetai galėtų išlaikyti vamzdžio viduje cilindro formos vagonus, neduodant jiems prisiliesti prie vamzdžio sienų. Tokiu būdu išnyktų trinties jėga, galima būtų pasiekti didžiulį greitį, praktiškai neapribotą, jeigu vamzdyje būtų sukurta beorė erdvė.

Pagal kitą variantą judėjimas vyksta vamzdyje taip, lyg paprastame tunelyje. Elektro magnetai čia reikalingi tik tam, kad sumažintų vagonų svorį ir jų trintį.

Idomusia Vainbergo projekte tai, kad jis įgyvendina bevariklio judėjimo principus. Varikliai čia yra selenoidai — spirale suvyniotos vielos žiedai, kuriais leidžiama elektros srovė. Magnetinis srautas, kurį duoda selenoidas, smarkiai padidėja, užpildžius selenoido vidaus erdvę geležimi. Todėl esant staigiam srovės sujungimui, selenoidas didžiule jėga įtraukia vagoną į save. Pralaidę vagoną pro save, jis inertiškai stumia jį, iki sekančio selenoido. Taip vagonams beorėje erdvėje galima suteikti milžinišką greitį.

Vainbergo projektas yra sukuriamas įgyvendinamas techniš kais. Vokiečių inžinieriai pasiūlė kito tipo elektromagnetinį kelią. Jis susideda vien iš selenoidų, pro kurių angą juda metalinis cilindro formos vagonas. Tokį kelią buvo numatyta įrengti Alpių kalnuose, tačiau projektas kol kas liko neįgyvendintas. Niekalbant apie elektromagnetinio kelio įrengimo sunkumus ir brangumą, jis yra katastrofiškai pavojingas nutrūkus elektros srovei.

● Po Lietuvos miestus vežio jama saviveiklininkų - dailininkų plakato paroda. Kai kurie šiauliečių dailininkų būdingų darbų pavadinimai: „Pasauliui — taika“, „Nutraukite, bepro čiai atominius bandymus“, „Štai ji, revanšizmo vėliava“.

FOTOGRAFUOJA STIKLAS

Stiklas įgavo dar vieną svarbią savybę — jautrumą šviesai. Toks stiklas vadinamas „fotopirokeramu“. Jis mažai jautrus dienos šviesai ir išpažiūros nesisiskiria nuo paprasto stiklo. Nėra ant jo ir emulsių.

Norint paprastam stiklui suteikti naują savybę, jį gaminant prididama sidabro nitratų ir cerio druskos. Nuo to stiklas pasidaro jautrus ultravioletiniams ir rentgeno spinduliams.

Štai ant paprastos stiklinės uždedamas trafaretas, turintis lapų ornamentą. Po to įjungiamas spinduliavimo aparatas. Kas atsitinka su stiklu? Tose vietose, kur stiklas neuždengtas, atsiranda akims nematoma fotografinis vaizdas. Įdėjus minėtą stiklinę į termostatą ir įkaitinus iki 550 l. C. temperatūros, paslėptas vaizdas pasidaro matomas, suteikia gaminiui gražią išvaizdą. Vadinasi, vaizdą ant pirokeramo galima gauti paprasčiau, negu naudojant filmą.

Iš fotopirokeramo galima pagaminti spaudos klėšes arba padaryti bet kokios konfigūracijos kiauřymes. Tam užtenka spinduliais paveiktą plokštę įdėti į vonelę su fluoro vandenilio rūkštimi. Rūkštis greit išdina apšviestą fotopirokeramo dalį, suteikdama piešiniui pagedaijamą vaizdą. Šiuo būdu, pavyzdžiui, galima pagaminti ploniausius stiklinius tinklus bei kitus stiklo dirbinius.

AUTOMATINIS ELEKTRINIŲ VALDYMAS TSRS

Visą Maskvos elektros tinklą, įskaitant ir 1000 km. nutolusias nuo Maskvos Kuibysėvo bei Volgogrado elektrines, valdo elektriniai skaičiavimo automatai. Matavimo įrenginiai jiems prisiunčia informaciją iš atskirų elektrinių. Pagal gautus duomenis jie apskaičiuoja, kokį galimą turį gauti kiekvieną elektrinę, kaip reikia perjungti visą elektros tinklą, siekiant ekonomiškesnio rezultato.

NAMAS IŠ ŽEMĖS ŪKIO ATLIEKŲ

Bulgarijos Liaudies Respublikoje pastatytas pirmasis bandomasis namas iš žemės ūkio

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

LIETUVIAI HAMILTONO RINKTINĖJ.

Tradicija tapusios sporto žaidynės tarp Hamiltono ir Mičigano Flint miestų rinktinė šiemet baigėsi Hamiltono pergalę, iškovojant pergalę devyniose sporto šakose.

Reikia džiaugtis, kad vietos lietuvių sportininkai atsiekimai taip pat buvo įvertinti, pakeičiant net tris mūsų šiekį į Hamiltono miesto rinktinę: jau nių krepšinyje — L. Meškauską ir A. Vinerį, stalo tenise — Z. Stanaitį. Lietuviai pasirodė labai gražiai, nes Meškauskas įmetė daugiausiai krepšius, o Stanaitis su latviu M. Zulpui vienetoje ir dvejetuo se iškovojė pergalę prieš amerikiečius. Šios sportinės žaidynės vadinamos yra „Canusa“ (trys pirmosios raidės — su trumpintais Canados vardas, pa skutinės — USA) ir jose dalyvauja beveik tūkstantis sportininkų šešiolikoje sporto šakų.

IS GYVENIMO EMIGRACIJOJE

Čikagos „Draugas“ rugpjūčio 9 d. sporto sk. atspausdino kun. J. Vaišnio S. J. straipsnį, kuriame nurodoma, kad sportinė terminologijoje neteisingai yra rašomas žodis plaukimas. Autorius sako, kad daugumas sportininkų rašo „plaukymas“, kas reiškia daugiau laisvų veiksmų kartojimą, ne siekimą kokių nors rekordų. Kada sportininkas ima plaukti tam tikrą nuotolį (ne „distanciją“ kaip rašo kun. J. Vaišnis, S. J.), šis veiksmas jau bus plaukimas.

atliekų. Sienos, primenančios savo išvaizdą raudonmedį, pastatytos iš vynuogių šakų. Tuo tarpu viršutiniai aukšto sienos pagamintos iš saulėgrąžų stie bų, namo stogas — iš bazaltinės vatos atliekų, cemento ir celiuliozės. Visas metalines dalis pavaduoja plastmasės.

SPALVUOTA MEDVILNĖ

Turkmenijos TSR specialios bandymo stoties mokslininkai siekia išauginti medvilnę, kuri turėtų įvairių spalvų pluoštus. Jiems jau pavyko išauginti medvilnės atmainas, kurių vatinis apgaubas yra nudažytas žalia, rožine ir geltona spalva. Matyt, ateityje galima bus gaminti medvilnines medžiagas, kurių spalvos bus patvaresnės. Be to, pačios medžiagos bus daug pigesnės, nes nebereikės papildomų išlaidų joms dažyti.

Iš savo pusės norėtume pridėti, kad mūsų sportinė terminologija tikrai yra didelė sportinė mišrainė: rašoma ir „finišas“ vietoj baigmės, „autas“ vietoj užribio, rezultatas — vietoj pasekmės, o Kanados „Tėviškės Žiburis“ — vienas sporto klubas savo žiniose paduoda net ir „juniors“, „girls“, „boys“ vardus. Sportinei vadovybei ši reikalą vertėtų išspręsti su mūsų kalbininkais, nes užtenka kad pavergtos Lietuvos spaudoje randami tokie „sportiniai“ žodžiai, kaip spartakiada, (turi būti žaidynės) snaperis, startas, finišas ir tt. ir t. t.

Gražina Juškaitė laimėjo „futbolo grožio karalienės“ titulą Čikagoje. Ji buvo LFK Liuanicos klubo atstovė, o rinkimus nulemė žiūrovai, kurie balsavo už mūsų, lankyda mi futbolo rungtynes.

Šio laikraščio sporto sk. yra gavęs keletą laišku, kuriuose siūloma PL B-nės seimo proga rengiamas žaidynės „atiduoti ne į vieno asmens rankas, bet į Kanados Sporto Apygardos“.

Iš savo pusės norėtume pridėti, kad rugsėjo mėnuo lietuviškam sportui yra labai nedėkingas, kadangi mums artimos sporto šakos dar yra „atostogose“. Tuo tarpu lengva atletika, plaukimas ar lauko teniso kol kas negalime daug kuo didžiūti. Tad ar bendrai vertėtų rengti ir skelbti sporto žaidynės seimo proga, jeigu jos bus eilinė rungtynė tarp eilinių klubų. Be abejo, seimo proga, vertėtų pagalvoti apie ką nors „didesnio“, surengiant pav. JAV ir Kanados lietuvių rinktinę su sitikimą.

IS LIETUVOS

— Sov. Sąjungos sporto žaidynėse Vilniaus Žalgirio aštuonvietė iškovojė pirmą vietą, o moterų keturvietė — ant rą. Bendrai surinktais taškais, mūsų iškluotojai užėmė trečią vietą po Maskvos ir Leningrado atstovų.

— Panevėžio statyba prie 7,5 tūkst. žiūrovų laimėjo prieš Kauno Politechnikos vie nuolikę 4:1 ir tuo pačiu užtikrino Lietuvos meisterio vardą. Trečioji vieta teko Inkarui. Eilės tvarka, toliau komandos išsirikiavo taip: 4) Kretingos Minija, 5) Kauno Lima, 6) Vilniaus Elfa, 7) Šiaulių Stajbininkas, 8) N. Vilnios Žalgiris.

Studentai - Gyvenimas ir Veikla

SYDNEJAUS STUDENTAI PUKIAI VEIKIA

Pažvelgus į šių metų studentų visuotinį susirinkimą matėsi džiugi permaina. Susirinkime kolegų daugumoje jauni, nuo pat pradžios mokyklos suolo eję mokslus Australijoje. Tai bandomoji karta įieškant atsakymo, ar lietuviybė išieivijo je išsilaikys. Vyresniųjų vetera nų matėsi vos vienas kitas. Da linai dėl šios priežasties, dalinai dėl Adelaidėje sužadinto tautinio ir kultūrinio jausmo šis susirinkimas skirtingas nuo buvusiuo.

Tokia akivaizdi permaina įrodo Sydnejaus studentų tautinį ir kultūrinį susipratimą bei pareigingumą. Kolegos sutiko su sveika kritika iš vyresniųjų pusės atsisakydami įieškoti vien tik henonistinių malonumų, kaip netinkamo kelio susipratimui lietuviui studentui.

Šiame susirinkime nustatytos gairės šių metų veiklai tikrai kultūrinio ir visuomeninio atgimimo dvasioje. Nebesimata, nesigirdėjo jau taip iki kolkumo įgrisusio amžino kraty mosi ir atsisakinėjimo pareigų organizaciniame darbe. Tiesiog norėjosi matyti nors vieną pesimistą iš vyresnės kartos, kuris, matydamas tuos jau nus entuziastingus veidus, įgautų vilties ir pasitikėjimo ateiti mi.

Renkant valdomuosius organus beveik kiekvienas dalyvis figūravo kandidatų sąrašė. Pasirinkimas balsavimui net buvo sunkokas — visi tokie puikūs ir tinkami. Reikia pabrėžti, kad mūsų nuomone, pirmą kartą šio krašto lietuvių organizacijų rinkimuose kandidatas valdy bon statė pats save.

Šių metų Sydnejaus skyriaus

Lietuvos pirmenybėse dalyva vo 24 komandos.

— Lengvosios atletikos rungtynėse Gudija įveikė Lietuvą 175,5 t. prieš 149,5 t. Du Lietuvos rekordus atsiekė šiam susitikime Arūnas Židonis, nubėgęs 400 m per 48,6 sek. ir 200 m — 21,7 sek.

— Sov. Sąjungos B. klasės futbolo rungtynėse Klaipėdos Granitas pralaimėjo Talino Dinamui 3:1.

Vandensviedžio rungtynėse Minske Gudija nugalėjo Lietuvą 7:6 ir 8:9.

IS VISUR

— JAV lengvaatlečiai po pergalės Maskvoje nugalėjo taip pat Varšuvoje Lenkijos rinktinę 125:83 (moterų pralaimėjo lenkėms 47:58), Ha

Nukelta į 6-tą psl.

visuotinis susirinkimas nutarė šiais metais daugiau atsidėti sąjungos ir bendruomenės tautinei ir kultūrinei veiklai. Pir muoju tikslu užsibrėžė patraukti į sąjungos ir bendruomenės tarp tuos gimnazistus ir studentus, kurie jau atitrūkę nuo lietuviškų reikalų.

Šiems užsimojimams susirinkimas davė pradžią paskirdamas eilę dovanų ir premijų. Tai buvo konkretūs įrodymai veiksmu pildant gerus norus. Paskirtos šios pinigines dovanos: „Lituanus“ žurnalui £10, Socialinei Moterų Draugijai £5, Vasario 16-sios gimnazijai £10. Atsižvelgiant, kad mūsų studentai neturi savo pajamų, o turimus pinigus skiria ne sa viems reikalams, o aukoja lietuvių visuomenės labui, tai yra tikrai gražus ir džiuginantis mostas. Kolegos tikrai yra susipratę lietuvių ir geri bendruomenės nariai.

Siekiant ir skatinant studentų sėkmingesnę veiklą bendruomenės tarpe bei patraukiant sa vo tarpan tolstančius nuo lietuvių lietuvių kolegas, numatyta atitinkamos premijos: 1) £5 vertės lietuviškomis knygomis premija skiriama lietuviui abiturientui, išlaikiusiam augščiau laipsnį „Leaving Certificate“ egzaminus lietuvių abiturientų tarpe; 2) £25 vertės lietuviškomis knygomis premija gimnazistui ar studentui, parašiusiam šiais metais geriausią straipsnį „Studentų Žodyje“. Vertinimo komisiją sudarys „Studentų Žodžio“ ir „Mūsų Pastogės“ redaktoriai.

Taigi su daug žadančia ir skatinančia veikla A.L.S.S. Sydnejo Skyriaus studentai pradeda šiuos akademinius metus. Skyriaus valdyba numato su rengti visą eilę kultūrinių parengimų bei pobūvių. Arti miausiu laiku įvyks susipažinimo vakaras su rečiau matomais gimnazistais ir studentais. Vėliau seks diskusinės paskaitos, debatai studentams ir visuomenei aktualiomis temomis.

Nauja Melbourne Lietuvių Studentų Klubu valdyba 1963 metams sudaryta iš šių narių: pirm. Remigijus Bakaitis, sek. retorė Vida Price (Valiukevičiūtė) ir ižd. Danutė Jakubauskaitė.

A. L. S. S. Adelaidės Skyriaus valdybon įeina: pirm. Jūratė Naujeliene, sek. Vytautas Straukas ir ižd. Ramūnas Dunda. Sekretoriaus adresas: V. Straukas, 16 Church St., Highgate, S. A.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS
Kostumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.
Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.
79 ir 81 St. Zotiue St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsmnt.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.
Už indėlius mokame 8% dividendą.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.
Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kambarai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884

SHELL SERVICE STATION

SAV. SAM PUKTERIS

5415 BALANGER, ROSEMOUNT.

(ties 44 Ave.)

Tel. 721-3146

Reguliuojami: motorai, taisomi: stabdžiai, sankabos ir kt.
Amerikoniški ir europietiški automobiliai.

SIUNTINIAI LIETUVON

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blw. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems
garantuotai skubiausiai ir

urmo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS

geriausias angliškas vilnonės medžiagas vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelių.

Ateikite ir įsitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

CH. KAUFMANAS

Buv. Lietuvos pilietis — Audinių fabriko Litex Kaune

vedėjas, kalbąs laisvai lietuviškai.

Sunoco Service Station

SAV. L. RUGIENIUS

2750 Ontario ST. E.,

(ties Hogan Str.)

TEL. LA 2-2372.

ILGAMETĖ PATIRTIS

Įvairūs

DRAUDIMAI

Vacys Žižys

Istaigos VI 2-1427.

Namų 366 - 9094

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.

SIUVU, PARDUODU.

Taisau ir Remodeluoju.

6396 Bannantyne, Verdun.

Tel.: dienomis AV 8-2352.

PO 6 val. PO 7-6183.

A. NORKELIŪNAS

Comissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDMAS.

... 6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotiue)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

TORONTO

APSIŖUPINKIME BILIEAIS Į PASAULIO LIET. DIENOS IR SEIMO PARENGIMUS

kurie įvyks Toronte, Kanadoje, rugpjūčio 30 — rugsėjo 1 dienomis.

Bilietai yra dviejų rūšių — pavieniai ir bendri.

Bedras bilietas kaštuoja \$10 asmeniui ir tinka į visus keturius rengimus, įskaitant brangias vietas O'Keefe salės koncertui.

Pavieniai bilietai yra sekan tieji:

Literatūros vakaras ir piano rečitalis penktadienį Priskėlimo salėje — \$2—\$1.50, studentams ir moksleiviams — \$1.—

Didysis pobūvis Club Kings way salėje šeštadienį — \$3., stud. \$2.

Koncertas ir akademija O'Keefe salėje sekmadienį — \$4—1.50, studentams \$1.

Užbaigiamasis banketas sekmadienio vakare Priskėlimo salėje — \$3.

Bilietai iš ankso gaunami Toronte šiose vietose: „Daina“ krautuvėje (p. Simanavičiaus) 974 College St., „Times“ krautuvėje (p. Beržinsko) 1212 Dundas St. W. ir abiejų parapijų knygynuose. Paštu galima užsisakyti parašius p.

J. Simanavičiui aukščiau nurodytu adresu.

Literatūros vakare dalyvaus sekantieji rašytojai: Alė Rūta, atstovaujanti Liet. Rašyt. Dr. jos valdybą, K. Graudienė, V. Alantas, K. Bradūnas ir J. Jan kus.

Pakartotinai primename, kad pradedant rugpjūčio 18 dieną Toronto centrinis paštas perspausdina visus iš šio mies to einančius laiškus tokiu saki niu: Lithuanian World Cong ress, Aug. 30 — Sept. 1, 1963.

Informacinė Komisija.

Atgal į mokyklas

Registracija į anglų kalbos klases, esamas prie Internatio nal Institute of Metropolitan Toronto, 709 College Street, prasidės rugsėjo m. 3, 4, 5 die nomis nuo 9 val. r. ligi 2 val. p. p. Klasės darbas prasidės pirmadienį rugsėjo m. 9 dieną nuo 8.30 ryto ligi 11 val. r. ar ba nuo 12 val. ligi 2 v. p. p. Institutas yra susirūpinęs gau ti šeiminių ir senesniųjų, su noru praturtinti jų gyvenimą mokant kalbėti ir skaityti apie Kanadą. Tačiau visi, prade dant nuo 16 metų gali kreip tis. (CS).

KUR ILGIAUSIA GALI IŠSILAIKYTI LIETUVIŲ IR LIETUVOS VARDAS

Atkelta iš 3-čio psl.

apstu. Bet vienuolynai ir baž nyčios, lietuvių pinigais staty tos, liks ne lietuvių.

Lietuviai sielojas Lietuvos būkle: aukoją, Altui, Lasui, Balfui ir k. kaip tikri Lietuvos vaikai. Tik ne vienas nesuma no paminklo lietuvių tautai statyt, tokio, koks liktų am žiams lietuvių tautos savastis, ir tikty visiems, kas save lietu vių vadina, be skirtumo tiky bos, ar pasaulėžiūros — **Lietu vių Tautos Namai**, kuriuose rastų pastogę kiekvienas lietu vis, jaustųsi kaip namie. To kiam name būtų menės, svetai nės susirinkimams, lošai, šo kiam; patalpos knygynui, skai tyklai; lietuvių antrašlynas, taip, kad iš toliau atvykęs lie tuvis lengvai susirastų norimo asmens antrašl. Laikykla (mu seum) lietuvių tautos brange nybėm laikyt: knygom, audi

niam, piešiniams, drožiniams, li pybai ir k., ko iki šiol lietuviiai kaip tik netur. Toki namai yra itin savrbiūs. Toki namai, am žiam liktų pačių lietuvių nuosa vybe.

Kas tokį vislietuvišką suma nymą pateiktų iš Lietuvos pru sintų, naujųjų ateivių, iki šiol nesiranda; yra gana daug su manėjų, ir uolių rėmėjų, tarp tautinėm įstaigom statyt, ku rios lietuvis nešildo, o išguja lietuvių kalbą, įvesdina kitatau tį kunigą į lietuvių parapiją ir kitas lietuvių pastangom kur tas įstaigas.

Lietuvių Tautos namai turė ty rasti netik Čikagoj, o ir ki tuose miestuose, kaip: Bruklj ne, Baltimorėj, Klivlande, Ka nada ir k. Jei įstengia pasista tyt bažnyčią, tai gali turēt Tau tos namą, visiem lietuviams sa vą pastogę. Tokius namus turi

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSET & SEGUIN
Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

A. E. Mc KAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 Northern Ontario Bldg.

330 Bay Street.

TAUPLYK IR SKOLINKIS TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 7½%.

Už paskolas ir — morgičius — 6½%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje,

bet nedaugiau \$2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis,

gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną,

išskyrus šeštadienius ir sekmadienius,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.

tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

FILMO MENAS

FANTASIA

Walt Disney's puikus filmas, spalvotas, meniškias, tinkas bet kokio amžiaus žiūrovui. Suda rytas iš kelių atskirų dalių, vaizduojančių kaip ir nieką, be intrigos, be turinio, bet ne paprastai malonu žiūrėti besi keičiančių spalvų ir fantastiškų vaizdų derinį. Diriguojant Le opoldui Stokovskiui, simfoni nis orkestras prie ty vaizdų duoda Bacho, Čaikovskio, Str avinskio, Bethoveno (6-ji sim fonija), Musorskio ir kitos mu zikos. Labai idomūs vaizdai a la baletas „Dziokonda“, tai pat erdvės baletas, žemės for mavimas, vulkanai, fantasti nis žemės ir gyvūnijos kūrimas ir t.t. Daug mitologinių vaiz dų. Tai, tikra to žodžio pras me, fantastiška meninė pynė iš spalvų, muzikos, vaizdų, jude splo...

A GATHERING OF EAGLES

Naujas filmas, idomus jau nuoliam ir vyrams, taip pat moterims, nesibodintiems žiū rėti karių gyvenimo, lėktuvų ir jį paruoštės rimties bei pavo jingiems žygiams. Per visą fil mą vien lėktuvų vaizdai supin ti su žmogiška drama, vykstan čia vieno lakūno šeimoj ir dra uge jo vadovaujamos bazės žmonėse. Iš pradžių filmas nuobodokas, bet vėliau darosi patrauklus, ir galiausiai, įdo mios intrigos įtrauktas, pasijun ti įsisukę į tau naują, nežino mą gyvenimo kampelį, kur žmogus lieka žmogumi, kenčia nčiu ir mylinčiu, dirbančiu ir suprantančiu kitą. Vyriausią vaidmenį atlieka Rock Hud son; kiek per moteriškas griež to pulkininko rolei. Žavi britė aktorė Mary Peach, vaizduo janti pulkininko žmoną. Fil mas suktas Kalifornijos lėktu vų bazėje, spalvuotas.

lietuvių didžiutęsi, juose rū sėtų lietuviybės židinis.

Turint galvoj, kiek lietuviiai pristatė bažnyčių, klebonijų, mokyklų, vienuolynų, ir k., len gvai gali pastatyti Lietuvos tau tos namus, miestus, kur dau giau lietuvių net po daugiau negu vienus, tik reik, kad lie tuviai pirmiau, ar kiek daugiau jaustųsi lietuviiais.

Deja, ta linkme daug kalbė ta, bet tik kalbama mintinai, kaip poteriai. Vis tik lietuvių bės palaikymas priklauso nuo tautinių, ne tarptautinių jaus mų ir veiksmų. Lietuviybės būk lė vos keletas rimtai tesisielo ja. Kad lietuviybės reikalas ke leriopai svarbesnis už tarptau tinį, labai retas lietuvis tesusi vokia.

Tema, kuria kalbu, Lietuvoj auklėti intelektualai neužsime na.

Arimantas.

NL red. turi pastebėti, kad lietuvių namų statymo klausi mas ne tiktai gyvas spaudoje, bet ir darbe, ir daugelis lietu vių kolonijų tokius namus turi. Šis klausimas idomus tiktai tų namų apimties prasme.

ŽYDAI SOVIETŲ RUSIJOJE MAŽEJA

Maskvoje išeinantis anglų ir prancūzų kalba žurnalas (Mos cow News) praneša, kad žy dų tikybės sovietų piliečių skaičius mažėja ne dėl admi nistracijos priemonių, bet „sa vanoriškai“.

Pagal 1959 m. gyventojų su r a š y m ą Sovietijoj buvo 2,268,000 žydų, kas sudaro tik 1,1% visų gyventojų. Toliau laikraštis mini, kad žydai pa gal savo reikšmę yra trečioje vietoje (po rusų ir ukrainie čių). Esą 427,000 žydų turi augštąjį ir augštesnį išsilavinį mą ir jie užima žymias vietas. Žydai sudaro: 15% visos so vietijos gydytojų, 10% rašyto jų ir žurnalistų ir 10% advo katų.

Pagal sovietų įstatymą, as muo skaitomas žydu nebūtinai tikintis žydų religiją. „Žydas“ esą reiskia tautybę ir tas įrašo ma į pasą, panašiai kaip užbe kas, armėnas ir pan.

Laikraštis sako, kad šios ži nios yra kaip atsakymas į tūlo Amerikos pil. Hoffmano už klausimą apie Sovietijos žy dus. (pl.)

CALL ME BWAMA

su Bob Hope, Anita Ekberg ir Edie Adams. Tai komedija, vietomis išvirstanti į saržą, ku ri pajaukiamai užkabina komu nistus, parodijuoja mokslą bei išradimus ir pinigingai publiškai patraukti įvairiose kostiumuo se rodo gražias moteris. Bob Hope pakrečia pokštų. Bet fil mas nuobodokas, nors spalvo tas ir vaizduojas dziungles su visais jų pavojais.

THE NUTTY PROFESSOR

Komedija su Jerry Lewis, vaizduojanti universiteto per sonalo ir studentų gyvenimą, ji gerokai parodijuoja. Pa grindinis veikėjas yra prof. Ju lius Kelp., kurį vykusiai per duoda žiūrovui aktorius ir šio filmo gamintojas, žinomas Amerikoje komediantas Jerry Lewis. Kaip dažnai Amerikos filmuose, taip ir čia profeso rius parodomas kvailio vieto je, bet geraširdis, užtat pamils tamas gražiausios studentės ir, po visų nesusipratimų bei vargų — graži pabaiga. Bet šiame filme yra dar ir kiek gi lesnės mintis: būk savimi, ne trokšk išorinės jėgos ar impo nuojančio grožio. (AR).

PADĖKA

Už suruoštą mums kaime staigmeną ypatingą padėką rei škiame organizatoriams: po niai Prišmantienė, ponui Priš mantui, panelei Anita Žiogarai tytei, ponui Poviliui Jociui. Padėjusius daug vargo suruo šiant, taip gražų, malonų po būvį bei jo pravedimą.

Taip pat ačiū visiems gim i nemis ir brangiems bičiuliams už linkėjimus ir įteiktą mums labai vertingą dovaną. Nuošir dus ačiū.

Liekame visuomet su jumis.
O. H. Adomoniui.

SPORTAS...

Atkelta iš 5-to psl.

nnoveryje V. Vokietiją 141 : 82 (moterys ir čia pralaimėjo vokiečiams 46:71) ir Londone D. Britaniją 120:91.

— Baigminį Daviso taurės Europos zonos lauko teniso su sitikimą laimėjo D. Britanija, nugalėdama Švediją 3:2.

— Europos rekordą 1500 m bėgime atsiėkė lenkų kilmės prancūzas M. Jasis, nubėgęs nuotoli per 3 min. 37,8 sek.

— Vakaru spauda praneša, kad Franco numato užmegsti diplomatinis santykius su S. Sąjunga. Pirmus „ledus“ pra laužė sportininkai.

— Italijos slidininkai jau at vyko į Innsbruką ir susipažįsta su bėgimo trasa, nors ji dar pa dengta ne sniegu, bet... žole. Italijos komandos treneris gal vojo, kad pažinimas vietovės vasaros laikų, daug prisidės prie geresnio slidinėjimo.

— Europa turi suregistruo tus 110,249 futbolo klubus ir 296,762 komandas, kuriose už registruota 8 milij. 221 tūkst. žaidėjų. Anglija turi didžiau sią klubų skaičių, Sov. Sąjunga — komandų, o Vokietija dau giausiai žaidėjų — 2.120,247.

— G. Fullmeris 7 rounde pralaimėjo t.k. o pasaulio bok so pirmybės Nigerijoj vie tos atstovui „Figeriui“.

— Pirmosios amerikoniško futbolo pirmybių rungtynės Kanadoj parodė, kad rytinėj daly kandidatų į meisterius yra Hamiltonas, vakarinėj — Cal gary.

PIGIAUSI SIUNTINIAI LIETUVON

Pramonės gaminiai —

Maistas — Vaistai

Siuntiniai pristatomi per

3 — savaites.

JANIQUE TRADING

CO. LTD.

835 Queen St. W.,

Toronto. Tel. EM 4-4025.

WELLAND, Ont.

K. L. B. APYL. VALDYBA

Naujoji iš moterų sudaryta Apyl. v-ba, ryžosi savo kaden cijos laikotarpyje dideliems darbams, kad bendruomenės pulsas plaktų sveiku ir tinka mu ritmu.

Liepos mėn. 21 d., pp. Blu žų namuose v-bos moterys su rengė sudėtinius pietus. Be sa vų vyrų, buvo pakviesti gar bės svečiais tėvai Pranciškonai iš St. Carharines, Ont., kurie aptarnauja pusiasalio lietuvių dvasinius reikalus.

Pietuose dalyvavo St. Cat harines vienuolyno v-kas tėv. B. Mikalauskas, kuris eilę me tų pasišventęs dirba ir vado vauja lietuvių šeštadienei mokyklai.

Ta proga v-bos pirm. D. Gudaitienė kvietė visus glau džiam ir sutartinam darbui.

PARENGIMAI

Apyl. v-ba yra gavusi p. p. Sinkų Hotelio patalpą trimis parengimams: vienam parengi mui patalpą paskyrė hotelio sa vininkai pp. Sinkai ir dviem pareng. Medžiotojų — meške

roitojų klubas „Lituanica“, at sisakęs savų dviejų parengi mų, perleisdamas patalpas Apyl. v-bos labui.

Bendruomenės vardu, jiems tenka gili padėka.

Pažymėtina, kad p. p. Sin kai yra taurūs lietuviai, patrio tai ir nuosirdūs lietuviškos vei klos rėmėjai.

Rugpjūčio mėn. 10 d. Ap. v-ba, Hotelio patalpose jau su rengė pirmą šokių vakarą, ku ris praėjo sėkmingai.

Vakaro metu, daug laiko ir darbo paaukojo talkininkau jant, B. Luomanas, kuris yra Lituanica klubo v-bos narys ir pirmininkas medžioklės reika lams. Apyl. v-ba jam reiškia nuosirdžią padėką.

TAUTOS ŠVENTĖ

Wellande bus minima rugsėjo 8 d., tuoj po lietuviškų pamal dų, tose pačiose patalpose.

Paskaitą laikys Prof. dr. A. Mustiekis iš Buffalo, N. Y. Numatoma trumpa meninė dalis.

Apyl. Valdyba.

SUDBURY, ONTARIO

ILGO SAVAITGALIO PROGA

rugpjūčio 3—5 dienomis, Me džiotojų ir žuklautojų klubo valdyba, gražioje p. p. B. Du dos, P. Gurklio ir B. Augusti no vasarvietėje, kuri yra Mani toulin saloje (apie 107 mylios nuo Sudburio) suruošė puikią išvyką — gegužinę, kur rūpes tingoje ir svetingoje šeiminin kų priežiūroje, suvažiuosieji turėjo progos gražioje ir svei koje gamtoje labai gražiai ir linksmai laiką praleisti.

Suvažiuosiujių tarpe buvo sporto klubo atstovai bei jų svečiai iš Hamiltono, Sault-Ste -Marie ir kitų vietovių, nors da lyvių skaičius galėjo būti dides nis, bet tuo metu pasitaikęs blogas oras Sudburyje daugelį nuo išvykos atbaidė.

Vandens sporto mėgėjai B. Dudos galingu laivu „Vytis“ turėjo progos paplaukyti ir ap žiūrėti idomesnes vietoves, esančias kaimyninėse salose. Muzikos mėgėjai klausėsi gra žių lietuviškų plokštelių melo dijų arba trepseno polkutę. Lo terijos didįjį fantą laimėjo P. Jutelis. Betgi didžiausią susido mėjimą ir dalyvių skaičių sukė lė prizinio šaudymo iš mažo jo kalibro šautuvėlių, kur po įtemptos ir permainingos ko vos pirmąsias vietas ir dova nas laimėjo: I v. B. Duda, II v. St. Krivickas ir III v. P. Gurklys.

Bet reikia pasakyti, kad ir jaunieji šaudymo sporto mėgė jai, pasiekė gražių rezultatų, ir senieji „vilikai“ turės pasitemp ti, jeigu nenorės užleisti iško votų pozicijų mūsų jaunimui.

Pirmadienio popietę, suva žiauvosieji gerai pailsėję ir su gražiausiais prisiminimais skirs tėsi į namus prie savo kasdieni nių darbų.

Dalyvis.

Įvairūs siuntiniai

Iš Kanados:

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR. Jūsų sudarytus ir apdraus tus įvairius siuntinius.

paprastu ir

Siunčiame

oro paštu

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODZIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos v-bių siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098.

S KYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. JA 8-6686, V. Juraitis. 94 Douglas St., Sudbury, Ont. OS 3-5315, M. Venskevičienė. Darbo valandos: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. ir A. KALŪZA.

HAMILTON

STOVYKLAUTOJAI NAMIE

Gražioji dviejų savaitių ska utų vasaros stovykla rugp. 11 d. užsibaigė. Neabejojama, kad jaunųjų lietuviukų per metus laiko svajotas vasaros atos tojų gražiausias ir naudingiausias laikotarpis praleistas jau nuosavoj vietovėj, paliks il gam gražių prisiminimų. Jų idėtas darbas dar nebaigtas įrengti stovyklavietė, suteikia jiems asmeniškai pasididžiavimui: ir aš prisidėjau savo jaunais raumenimis, prie bran gaus tikslo įgyvendinimo, ko kartais ir tėveliai negalėjo ar nenorėjo atlikti.

Be abejo, kūrimosi stadijoj, taip šios idėjos pionieriams, taip stovyklos vadovybei, taip ir patiems stovyklautojams ne buvo maloni prabanga, ta čiau kokį įspūdį parodė jų veiduose riedančios ašaros išvyks tant atgal į dulkėtus miestus, manau tai supranta kiekvienas — per trumpai stovyklauta. Per dvi savaites, nė vienas iš jų ne pasigedo kino teatru, televizijū, coca - cola, nei gatvės apšepusių draugų. Jie buvo užimti tai naudingų, sveiku darbų: skautiška programa, dainomis, pamokomis ir tt. Per tas dvi savaites, jie pasisėmė ne tik dvasinio, bet ir tautinio turto šimteriopai daugiau, negu per metus laiko uždarose suiegos miestuose. Kiekviena šeima manau puikiai tai pastebi savo kalboje, sugrįžus vaikučiai į namus. Galbūt ši „smulkmena“ nekris į akis tam, kuris, būdamas lietuviu tėvu, namuose jau kalba pusiau lietuviškai. Malonu, kad tokių pas mus turbūt dar nėra(?)

Norint, kad kiekvienais metais mūsų jaunimas galėtų patirti šį vienintelį naudingą džiaugsmą, negalime neateiti jiems į pagalbą šį džiaugsmą galutinai įgyvendinti. Pakol Hamiltone dar vedamas aukų vajus tam tikslui, kveičiame kiekvieną, kuris dar turi savyje bent kiek tautinio jausmo, paskirti tam reikalui pagal išgales savo auką. Nėra pasistiešimo: aš neturiu vaikų ir pan. Čia yra ne vaikų prieglauda, bet mūsų tautinė jaunimo mokykla, lygi ilgam žiemos mokslo periodui, šeštadieninėse mokyklose.

Užbaigai šios stovyklos, norisi nuosirdžiai padėkoti J. Svičiui apgyvendinant hamiltonišką skautukus stovykloje ir A. Tumačiui už rūpinimąsi tvarkingai sugrąžinti visus į namus. Taip pat nuosirdus ačiū tėveliams, kurie sudarė sąlygas nuvežti ir parvežti, neturintiems savo susisiekimo priemonių. Tikime, kad ateinančiais metais iš mūsų kolonijos bus žymiai didesnis skaičius stovyklautojų ir jiems kitokio darbo, apart skautiškos programos, dirbti nereikės. Tas priklauso nuo to, kiek mes materialiai šį brangų tikslą paremsime. Labai miela, kad pagal stovyklavietės administracijos planus, yra numatyta ateityje stovyklavimo laiką pratęsti, kiek galima ilgiau. Linkime

jiems sėkmės taip brangiam tautiniam darbe, o mes, kiek kas išgalėsime — padėsime.

PAGERBTAS „AMŽINAS“ CHORISTAS

Rugp. 10 d., Aušros Vartų parapijos choras, prel. dr. J. Tadauskui sukeičiant aukso žiedus seniausiam choro nariui P. Kareckui su iš lenkų valdomos Lietuvos dalies atsiųsta lietuvaite, atidavė jiems prideramai užtarnautą pagarbą, sugiedant jų garbei gražiausias giesmes. Nors dar vasara vilioja visus poilsui, tačiau choras nuo pat įsikūrimo pradžios, gražiai susigyvenęs su mielu p. Karecku, ne pagalėjo paskirti savo laiko, šiuo svarbiu jo gyvenimu mo mentu. Kaip tikras dainuojančio krašto sūnus P. Kareckas yra ne pradedantis dainuoti, bet daug laiko pralaidęs nepr. Lietuvos choruose. Hamiltone įsisteigus dainuojančiai grupei, p. Kareckas buvo vienas iš pirmųjų jos narių. Ne be reikalo, daugelio vadinamas „amžiniu“ choristu. Sukūrus jiems gražią lietuvišką šeimą, linkime gražios ir laimingos ateities.

TRUMPAI

— „Nepr. Lietuvos“, š. m. rugp. 15 d. nr. yra išvėlus klaida, būtent, Hamiltono kronikoje: p. D. Dronsatavičienė, paguldyta į ligoninę. Turi būti: Dronsatavičiūtė. Paliestuosius atsiprašau.

— Čikagos Tėvų Marijonų savaitraštis „Kristaus Karaliaus Laivas“, rugp. 10 d. laidoje įsidėjo Aušros Vartų par. klebono dr. J. Tadausko nuotrauką, pažymėdamas, kad rugp. 14 d. Hamiltono katedroje Toronto kardinolas G. McGuigan suteiks jam prelato rūbus. Šia proga, kad žymiausia Hamiltono lietuvių asmenybė prel. dr. J. Tadauską sveikinime ir linkime gražios ir darbingos ateities.

— Stovyklavietei įrengti aukavos: po 2 dol.: V. Burdinavičienė ir St. Senkus. Ačiū.

V. P.

Į PLB-NES SEIMĄ

Toronto kaip stebėtojai žada vykti daug hamiltoniečių. Vienus „vilioja“ posėdžiai, kitus šeštadienio parengimas, kuriame susitinkame pažįstamus, nematyti „šimtą metų“.

MIESTO CENTRE

netoli tavernos, į muštynes buvo įsivėlęs vienas 21 m. jaunuolis. Beveik 200 žiopių ne prileido policijos ir vėliau atvykusios greitosios pagalbos. Tik su didesniu saugumo organų kontingentu, minia buvo išskirstyta, o lietuvis nuvežtas į ligoninę. Ankstyvesniais metais spauda atžymėdavo tokių atvejų ir tautybę, tačiau pastaruoju metu, pagauti ne anglosaksų kilmės kriminalistai, neblaivūs mašinų vairuotojai ir pan. neatžymimi kilmės kraštų.

EUROPOS NAUJIENOS

RAŠO IŠ EUROPOS

Kapitonas R.V. Paukštaitis jau metai laiko kaip Europoje. Be savo tiesioginių pareigų jau spėjo apvažinėti eilę Europos valstybių, domėdamasis kultūriniais centrais; šiuo paskutiniu laiku aplankęs savo laiku gyventas vietas — Kempeną ir Muencheną. Nuo šių vietovių savo Caravelle per važiavęs Alpių kalnus ir dalį atostogų praleidęs Italijoje, apie ką rašo:

„Kelionė pasisekė labai gerai. Mašina be jokio remonto per Alpes pervažiavo. Tikslai, mano draugui vairuojant, trupučiui bakstelėjimui į vieną šveicaro mašiną; tą bėdą perdavė draudimo kompanijai.

Pirmą naktį buvome sustoję Muenchen. Miestas labai pasikeitęs — vos galima pažinti. Labai modernus ir gražiai atrodo. Laiko stoka neleidžia pajiekti lietuvių. Jieškojau kokios lietuvių organizacijos, bet neradau. Kempenė praleidau 3 va-

landas. Trumpai susitikau p. Ringi, kuris turi savo bižnį. Mūsų paskutinis lageris visai pasikeitęs.

Iš Kempeno traukėm link Fuesseno per dalį Austrijos iki Garmisch -- Partenkircheno. Pernakvojė, nauju liftu užvažiavom ant Zugspitzo. Vėliau traukėm link Italijos per Brenner Pass. Dalį dienos ir naktį praleidom Veronoje ir traukėm į Veneciją. Čia vėl dalį dienos naktį. Kitą dieną atsiėdėm Riccione rezorte, Adrijos pakrantėje bangų plauja mo smėlio paplūdimy, apdengtam lietuvių kraštų merginų, prie galionų vyno, tonų spažgeti ir tt. Šešių dienų šioje atmosferoje atrodė per mažą, bet jau trečią dieną norėjosi pamatyti bet kokį debesėlį, nes temperatūra nenukrito žemiau 85 F. šešėly...

Kapitonas V. Paukštaitis žadėjo įspūdžius Europoje aprašyti vėliau. Lauksime.

NL-vos Leidykla.

Lietuviai veikia visur

Atkelta iš 2-ro psl.

mini lietuvius, kaip pirmuosius civilizacijos nešėjus, uoliausius kolonistus. Muzikos aiduose girdisi lietuviškos melodijos. Vyriausieji artistai: El Lituano — Andrius Ramanauskas; jo žmona mokytoja Sofija Ozelytė Nalivaikienė, moksleivė Nalivaikaitė, Miščenko, Rastauskienė ir kiti salų Ibiucy lietuvių.

Nuo sunkių kūrimosi darbų miršta El Lituano sūnus ir žmona. Gaisras sunaikina dalį miško. Bet, pasistatęs modernią namą El Lituano su pasididžiu vimu skaito Argentinos Lietuvių Bala.

Filmas baigiamas moderniu ka valtimi ekskursuojančio jaunimo, dainuojant — Buvo gera garsadinė, gero vyro žmona...

„SV. CECILIJOS“ CHORAS turėjo neeilinį išsamių pasisakymų, buvo prieita išvada pagyventi choro veiklą. „Sv. Cecilijos“ choras yra kviečiamas dalyvauti dvejose televizijos kanaluose, La Platos provincijos radijo programoje dainuoti. Tai nauji žygiai išgarsinti lietuvių vardą tarp kitataučių.

Choro pajėgų, suaktyvinti mui ir naujų planų įvykdymui buvo sudaryta nauja choro komisija padėti jau esančiai choro valdybai, kuri atrodo sekančiai: choro vedėjas muz. Vaclovas Rymavičius, v-bos nariai Bernabas Blumbergas ir Karolis Misiūnas, o naujos komisijos nariai: p-lė Maminskaitė, Veronika Marcinkevičienė, Kazimieras Balsys, A. Mikučionis ir ponis Katalina Čekauskienė, kuri labai remia lietuvių chorą.

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRO VEIKLA

Ivyko naujosios A.L. Centro Valdybos posėdis, kuriame be valdybos narių, dalyvavo ir veikėjų būrelis, viso 27 asmenys.

Sudaryta ligonių lankymo komisija, kurioje: E. Gronskienė, G.K. Balčiūnienė, Petras Aglinskas, Petras Jelinskas ir Pranas Kalibatas.

Bibliotekos vedėjais išrinkti: Elvira Deksnytė ir Jz. Rudaitis.

Raktai saugojami ALC kaimyno, išdininko G. Aleliūno žinioje.

ALOS Taryboje atstovauti A.L. Centra, paskirtas vicepirmininkas Vyt. Balčiūnas.

Prancūzija.

MOKSLE PASIŽYMĖJUS JAUNAS LIETUVIS

Liepos mėn. į JAV atvyko Prancūzijoje ejęs mokslus Perkinas Liutkus. 1962 ir 1963 metais Liutkus yra gavęs Pariziaus politinių mokslų instituto ir universiteto teisių fakulteto diplomus ir ruošia daktarą. 1963 m. komercijos institute Paryžiuje dėstė valstybinę ir administracinę teisę. Be to P. Liutkus yra žurnalo „Etudes Juridiques et Economiques“ redakcijos narys. Į JAV atvyko su Prancūzijos — USA kultūrinių mainų ekskursija. E.

Australija.

NAUJOS MOKYKLAMOS PROGRAMOS

ALB Krašto Kultūros Taryba išleido Lituanistinės Sekcijos paruoštas Australijos lituanistinės mokykloms programas ir nuostatus. Iki šiol lituanistinės mokyklos vadovavosi LKF išleistomis programomis ir mokyklų nuostatais. Pageidautina pagal vietos galimybes įjungti tautodailės dalykų: juostų audimą mergaitėms, odos dirbinių ar medžio drožybos berniukams. dėstomus dalykus pajavairinti tautiniais šokiais, sporto ir liaudies žaidimais bei vaidinimais.

Lituanistinių pradinių mokyklų programos paimtos J. A. V-bėse veikiančios ir tuo pereinama Australijoje nuo šešių prie aštuonerių mokyklų metų kurso. Tai padaryta svarbiausia dėl paruoštų vadovėlių pagal šias programas.

Pagal naujas programas vaikai išbūs aštuonerius metus pradinėje lituanistinėje mokykloje ir trejus metus lituanistiniuose kursuose. Normaliai mokymasis mokiniams išbūs iš viso vienuolika metų ir užbaigs lituanistinį mokslinimąsi sulaukęs 16 metų amžiaus.

SAVAITGALIO MOKYKLA

Gelong Dr. V. Kudirkos savaitgalio mokyklos mokinių tėvai turėjo metinį susirinkimą. 1962 m. darbas mokykloje baigtas patenkinamai: mokyklą lankė apie 40 mokinių. Pirmininkas padėjo mokytojams A. Karpavičiui (vedė jui), J. Mačiulienei, M. Januliui ir B. Mikaskei. Mokyklai vadovauja kun. dr. P. Bačinskas, mokytojaun p. Savickienė, p. Čerakavičienė ir p. M. Janulis. Taip pat Tėvų Komitetas suruošęs penlingą balų, Kalėdų Eglutę, Motinos minėjimą ir mokytojus apdovanojo pinigėmis dovanomis.

SYDNĖJAUS „TALKA“ VEIKIA

Kredito kooperatyvo „Talka“ darbas vyksta gerai ir plečiasi. Turimas kapitalas sklandžiai sukasi apyvartyje. Narių skaičiui didėjant, didėja ir paslaugų paklausa, kurią patenkin ti leidžia didėjantys narių įnašai ir indėliai.

„Talkos“ v-ba nusprendė nuo gegužės 1 d. už indėlius mokėti 3½% (buvo mokama 4%), o už paskolas nuo liepos mėn. 1 d. imti 7½% (buvo imama 8%). Tad bankų ir kooperatyvo „Talka“ už indėlius mokamų procentų santykis ne pasikeitė (abiejų ½% sumažinta). Už paskolas imami procentai skaičiuojami kas metų kvartaliu (quarterly adjustement).

„MASTYTOJŲ“ VAKARAS

Sydnėje įvyko stebėtinai margas ilgalaikių ir trumpa barzdžių mastytojų vakaras, kurį svečių prisirinko nenumatyta daug. Čia paduodame tik

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

REŽIMINIŲ PADUGNIŲ BYLA KLAIPĖDOJE

Liepos 3—11 d. Klaipėdoje buvo teisiama septyni jauni nusikaltėliai. Jų vienas — inžinierius - architektas Juozas Krivickas, kiti — laivų statyklos šaltkalvis P. Gudaitis, kirpėjas A. Grušauskas, Vietinio ūkio proj. inst. techn. R. Pranulis, elektrikai V. Fiodorovas, A. Portnovas ir jūreivis S. Ulanovas buvę spekuliantai, spekuliodavę „padėvėtais užsienio skudurais“ (tad, matyt, tie „skudurai“ apsimokėdavo

pardavinėti — E.), dar platinavo pornografiją, savo butus užleisdavę orgijoms rengti. Vi vi nusikaltėliai, teigė Vilniaus „Tiesa“ (162 nr. liepos 12) buvę pasiryžę niekšybėms už kelį kramtomosios gumos, su glamžytą dolerį, porą dėvėtų nyloninių kojinių... Bylos nuo sprendžiu Krivickas ir Pranulis nuteisti po 7 m. laisvės atėmimo, įkalinant griežto rež. pa taisos darbų kolonijoje, Ulanovas nuteistas 5 m. kalėjimo, kiti po 3 ir po 2 m. kalėjimo bausmėmis. E.

vieną kitą iš to vakaro atsiliepi mą:

„Stebėtinai žavus vakaras prie žvakių šviesos ir prie K. Ankauskos sukurto muzikos bei pertraukų“.

„Tik prie mirksinčių žvakių tinkamiausiai galime įvertinti, kur tikroji šviesa ir mūsų šviesūs akademini jaunimas“.

„Kitą sykį manęs ir surišo nenuvestų į tokią klaidą skylę, kur vyko anas vaiduoklių vakaras“.

„Esu tiesiog sužavėtas — muzika ta pati, o visi šoko, kaip kas išmanydami: visai taip, kaip abstrakčiam mene — dailininkas sau, stebėtojas sau“.

LIETUVIAI TARPTAUTINIAME FESTIVALY

Adelaidėje „Brides of the World“ Festivalyje taip pat dalyvavo ir lietuviai šalia 23 kitų tautybių. Lietuvių grupė parodė priešvestuvines apeigas. Nuotaka buvo Danutė Jasutytė, Jaunasis V. Straukas, sūnė D. Maželytė ir pamerė M. Keršytė. Sėkėjos: D. Jasutytė, I. Pečiulytė, Aldona Mikuzytė, Birutė Mikužytė ir V. Vasiliauskaitė. Akordeonistės Rima ir Julija Garmantaitės. Vėliauos nešėjas R. Rudzenskas.

LIETUVAITĖS DARBAS INDIJOJE

Iš Australijos reprezentacinės dailės parodos, kuri, Australijos federalinės valdžios globama, vis dar vežiojama po pietų — rytų Aziją, vieną lietuvių Eva Kubbos paveikslą nu pirkto Kuala Lempur valstybėnė meno galerija Indijoje.

N. Zelandija.

LIETUVIAI N. ZELANDIJOJE

Šią vasarą iš N. Zelandijos į JAV išvyko kelios lietuvių šeimos. Likę pabaltiečiai gyvai veikia — čia yra Baltų klubas, kasmet sėkmingai surengias lidnujų birželio įvykių minėjimą. Šių metų minėjimas buvo ypatingai gausus. Minėjime atidarymo kalbą pasakė Baltų Komiteto pirm. J. Pečiulaitis. Pagrindinę minėjimo kalbą pasakė N. Z. Parlamento narys N. V. Douglas (darbiečių partijos atstovas). Buvo ir daug kalbų ir meninė dalis. Buvo dar paskleista antikoministinė literatūra, lapelių, atsišaukimų. E.

Vokietija.

ATSTOVAI Į P. L. B. SEIMĄ KANADON

Iš Vokietijos atstovai į P. L. B. Seimą Kanadoje, Toronto, vyks Vokietijos Kr. Valdybos pirm. kun. dr. J. Aviža ir v-bos vicepirm. ir Vasario 16 gimnazijos direkt. kun. Br. Liubinas. Šis pastarasis išvyks anksčiau, rugpjūčio mėn. pradžioje ir lankysis JAV lietuvių telkiniuose. E.

Uragvajus.

URUGVAJAUS LIETUVIAI LIETUVOJE

Liepos 31 d. į Vilnių atvyko Urugvajaus lietuvių grupė. Ji Lietuvos nebuvo matę po 30 ir daugiau metų. Vilniaus geležinkelio stoty svečius pasitiko prieš kurį metą Lietuvon grįžę (ir gerokai nusivylę — E.) buv. P. Amerikos kraštų gyventojai, vad. Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsieniu draugijos pirm. L. Ka počius ir spaudos atstovai. „Tiesa“ paskelbė, kad šitai lietuvių grupei vadovauja centrinio lietuvių klubo Montevideo mieste vicep. P. Sadauskas. E.

RAŠYTOJO MARCINKEVICIAUS ŽMONA MINĖJO VYRĄ

Liepos 31 d. per Vilniaus radiją paminėtos rašytojo Jono Marcinkevičiaus 10-ties metų metinės. Vietoje plačiajai paliečiai rašytojo kūrybą ar kurio nors gyvenimo ar būdo bruožų, rašytojo žmona kalbėjo apie buvusį sunkų gyvenimą „Smetonos valdymo metais“, apie kovą dėl duonos kėsnio ir pan.

ŽMONĖMS IDOMUS

TIKRAS MENAS

Svenčionių kraštytyros muziejuje liepos pabaigoje buvo pirmą kartą atidaryta Vak. Europos grafikos darbų paroda. Buvo eksponuoti 15 — 19 amž. olandų, prancūzų, italų tapytojų ir grafikų darbai. Parodą lanko tūkstančiai švenčionių miesto ir apylinkių gyventojų — žymiai daugiau, negu būtų lankę sovietinių dailininkų ar partinės agitacijos parodą. E.

LIETUVOS ŠVIETIMO

DARBUOTOJŲ GRUPE

— 34 žmonės — liepos vidury išvyko į Bulgariją. Suomijoje jie lankėsi miškininkai, o dabar ruošiasi vykti elektros pramonės darbuotojai. Į Rytų Vokietiją vyksta (žinoma, atrinktieji) žemės ūkio darbuotojai; po jų būsiai siunčiami mašinų gamintojai. E.

MOKSLO PRIEDANGE — KOMUNISTINĖ AGITACIJA

Liepos mėnesio pabaigoje Šiaulių „Aušros“ istorijos — etnografijos muzėjaus dailės skyriuje atidaryta paroda su 100 eksponatų. Daugiau lankytojų pasirodo savaitgaliais. Kokie dailės darbai parodyti šauliečiams, liudija štai kokie kūrinių: dail. Palaimos — komunisto veikėjo Poželos portretas ir šiauliečio dailininko Burneikos — „Komjaunuolės“ E.

YRA AUTOMATAI,

NĖRA REZULTATŲ

„Švyturio“ žurnalas jau antri metai kovoja su Lietuvoje įrengtais netikusiais automatais ir vis padėtis negerėja. Tai ryškiai matyti iš 10 nr. paskelbtų duomenų. Pasirodo, prekybos įmonės už dideles sumas įsigyja automatus, tačiau jie veikia blogai ar visai neveikia, daugelis jų aplaūžyti, apdaužyti. Pvz. Vilniuje daugelyje vietų stovi po 9-10 gazuoto vandens automatus ir iš jų tedišbavos pora. Nedirba degtukų ir papirosų automatai. O dėl papirosų automatų, tai jų „Švyturio“ atstovai visai nenorėtų, nes jie pardavinėja „Ogoniok“ ar „Baikal“ papirosas, kurių niekas nerūko. Panašus vaizdas ir kitur, pvz. Kaune, „Tulpės“ (buv. Konrado) kavinės automatai — užkandinėje stovi šeši šaltų užkandžių automatai ir... nei vienas neveikia. Daugelyje vietų neveikia pastatyti a liejaus automatai, o šiauliuose duonos parduotuvėje automatai veikia, tik du kartus per mėnesį...

Dabar geri automatai Lietuvoje laikoma svajone. Kitaip esą Rygoje, kur pvz. automatuose galima įsigyti bulkutes, o Taline automatai ir gražiai duoda pirkeji (Vakaruose tai jau seniai įprastas patogumas — E.). Esama daug kaltininkų ir vis tikimasi, kad automatai galėsiai veikti. Ypač daug laukiama iš Prekybos ministerijos.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p. Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro. 21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

FOTO PARODA

Vilniuje, Vingio parke su rengta foto mėgėjų ir meninės kūrybos paroda. Joje matyti,

JUOZAS AUDĖNAS

Ekonomistas
Tarpininkauja Mutual Funds investavimams:
109 Warwick Street
Brooklyn 7, N. Y.

kaip besimokantis jaunimas teorines žinias moka pritaikinti ir praktikoje. Parodoje vyrauja Kauno politechnikos instituto ir kai kurių technikumų auklėtinii darbai. Idomiesni eksponatai: Vilniaus politechnikumo moksleivių pagamintas televizijos aparatas ir kt. E.

— Venėzueloje prokastrininkai buvo užpuolę kalėjimą, kuriame laikomi suimti Kastro sukilėliai.

Visi dalyvaukime Pasaulio Lietuvių Dienų parengimuose ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės SEIME

TORONTE, RUGPJŪČIO 30 — RUGSĖJO 1 DIENOMIS

Pianistas A. Kuprevičius

LITERATŪROS VAKARAS IR PIANO RECITALIS
penktadienį, 8 v. v. Prisikėlimo salėje, dalyvauja: Alė Rūta,
K. Graudienė, V. Alantas, K. Bradūnas,
J. Jankus ir pianistas A. Kuprevičius.

**KONCERTAS, AKADEMIJA IR MENO
PARODOS ATIDARYMAS**
A. Stempuzienė, V. Verikaitis, L. Šukytė,
O'Keefe salėje, sekmadienį 3 val. p. p., dalyvauja St. Baras,
smuik. Iz. Vasiliūnas, Toronto „Varpo“ ir Hamiltono
A. V. par. chorai.

Op. sol. A. Stempuzienė

Op. sol. St. Baras

SEIMO POSĖDZIAI,
penktadienį ir šeštadienį Prisikėlimo salėje.
ISKILMINGOS PAMALDOS
sekmadienį 1.30 — R. Katalikams Toronto Arkivų katedroje,
Evangelikams 9 v. ryto Išganytojo bažnyčioje.

Bilietai iš anksto gaunami Toronte p. J. R. Simanavičiaus bei
p. Beržinsko krautuvėse ir parapijų knygynuose.
Paštu užsisakyti per J. R. Simanavičių, 974 College St.,

Rašytojas J. Jankus

„Varpo“ choras priešakyje su dirigentu komp. St. Gailevičium

Sol. A. Šukytė

TUKSTANTINIS POBŪVIS
šeštadienį, 7 v. v. Club Kingsway, Toronte.

BANKETAS
sekmadienį 9 v. v. Prisikėlimo salėje.

MONTREAL

SKULPTORIAI - DAILININKAI

E. ir A. Dociai, atostogaudami apvažinėjo daugelį JAV vietų ir apžiūrėję didįjį New Yorką su turtingais jo muziejais, šį savaitgalį viešėjo Montrealyje, aplankė savo bičiulius Montrealy, St. Eustache ir lan kėsi Dainavoje.

Pp. Dociai, kaip skulptoriai, jau yra paruošę apie 20 antkapių paminklų Toronto Šv. Jono Kr. lietuvių kapuose. Tuo būdu lietuvių kapinės pasipuošia meniškais paminklais. Žmonėms skulptorių pp. Docių projektai paminklai patinka.

● Urbonas Albinas su žmona atostogas praleido važinėdami per Kanadą ir JAV.

VALLE BLEUE SKI CENTRE

ties Val David baigiami įrengti slidinėjimo takai. Jau susitarė su prancūzų firma dėl dviejų keltų, kurie turėtų būti instaliuojami apie spalio mėnesį.

DR. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemount Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.
Sun Life Building
Suite 2079
Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903
Tel.: 861-8478 ir
861-8479

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064
Resid.: 40 Lafleur
LaSalle. DO 6 1570

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2-4 p. m.
trečiadienį 7-9 p. m.
šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Klebonas, G. T. Kazimieras Pečkys, S. J., dvi savaites praleidęs atostogose, grįžo į parapiją.
T. S. Kubilus, S. J., pirmą šios parapijos klebonas, keletą dienų praleidęs mūsų tarpe.

10 dol. vajui aukoje: po \$10: E. Juodkojienė ir V. Šipelis.

● Vilimas Antanas tikrina sveikatą General Hospital.

ALLIANCE REALTIES INC.

Žemė, namai, apartamentai, mortgijai.

Premijos už naujų klientų nurodymą.

D. Baltrukonis RE 7-0844
P. Rudinskas HU 1-2957
J. Skučas RA 2-6152

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

TAUPYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827
Santautos apdraustos vienu milijonui dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santautos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už sėrus — 4,25%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigūs paskolų draudimas skolintojo mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienius ir šeštadienis.
Vakarais: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. 3907 Rosemount Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Parapijos piknikas šį sekmadienį, pp. Skruibių ūkyje. Važiuoti š Montrealio 17 keliu ir už Rigaut pasukti Point Fortune, į dešinę, link. Programoje: 12 val. mišios, 1.30 žaidimai vaikams, 2.30 suaugusių lenktynės, žaidimai ir kt.

Rinkliava \$108.43, ir pereinanti sekmadienį \$101.52.

Aukavo: J. Gražys 20 dol., V. Lauraitis 10 ir J. Mačionis 5 dol.

Pakrikštyta Loretta - Kristina - Marija Dainiūtė. Krikšto tėvais buvo p. Buniai.

Pp. Kisielaičių išleistuvės buvo Šv. Kazimiero par. svetainė.

● Navickas Antanas iš Chicago yra atvykęs Montrealin ir General Hospital jam padaryta operacija. Šią savaitę, višai pasveikęs, grįžta į Čikagą. A. Navicką lanko daug montrealiečių.

TAISAU IR DAŽAU LENGVAS MAŠINAS.

LIETUVIAMS NUOLAIDA.
Skambinkite telef. DU 9-0571
V. Sušinskas.

TORONTO

VISI DALYVAUKIME,

kaip skelbime sakoma, Pasaulio Lietuvių Dienose ir Pasaulio Lietuvių Seime, kurio programa išdėstyta programoje pirmame puslapyje ir skelbime

DISTRICT ESTATE BROKERS

Montreal Real Estate Board Nariai
3907 Rosemount Blvd.
Tel. 722-2472
Namai, žemė, paskolos.
P. Adamonis — RA 2-4735
P. Jasutis — LA 2-7879
M. Roth — RE 7-9353

ROYAL GLOBE LONDON - LANCASHIRE Draudimo Bendrovės —

Tai junginys:
Royal Insurance Co. Ltd.
The Liverpool & London & Globe Ins. Co. Ltd.
The Hudson Bay Insurance Co. of Canada.
The London & Lancashire Ins. Co. Ltd.
Mercantile Insurance Co. Standard Marine Insurance Co. Ltd.
The London Lancashire Guarantee & Accident Co.
Mercantile Fire Insurance Co. Law Union & Rock Insurance Co. Ltd.
Gaisras — Automobiliai — Nelaimės — Jas atstovauja —
ADAMONIS INSURANCE AGENCY
3907 Rosemount Blvd.
Tel.: 722 2472
G. RUKŠENAS — 768-8640
Lite s-tos No. D-752.

paskutiniame puslapyje. Skelbime fotografijos idėtos ne visų dalyvių, nes NL red. jų negavo ir idėjo tikėtai, kurias pas save rado.

● Tramvajų bilietai Toronte nuo Naujų metų pirmos dienos bus pabranginti po 2 centus kiekvienas. Už dolerį bus duodama 6 bilietai vieton dabar duodamų 7.

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

(1082 Bloor W., Toronto)
(į rytus nuo Dufferin Str.)
Raštinė: LE 4-4451.

REIKALINGAS

darbininkas - padėjėjas pries restorano statybos ir skirtų paruošimo. Kambarys duodamas nemokamai: kreiptis pas darbų vedėją J. Lingaitį, Valle Bleue Ski centre, Val David.

CRESCENT LAND CORP.

Agentas Romas Verbyla
LOTAI ANT EŽERO
kranto, 43 mylios nuo Montrealio 16 modelių architekto planuotų vasarnamių. Vasarnamių kaina nuo 1,750 ir aukščiau. Be to investavimui žemė St. Hubert, netoli St. Helen's (1967 metų Pasaulinės parodos vieta).
Telef. 727-8601 ir VI 4-9254.
Adresas: 6988—16 Ave, Rosemount.